

SPRAWOZDANIE

DYREKCYI

C. K. GIMNAZYUM

W BRZOSZOWIE

ZA ROK SZKOLNY

1916/17.

13862

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.

CZCIONKAMI DRUKARNI TOW. „POWŚCIĄGLIWOŚĆ I PRACA“

□ □ POD ZARZĄDEM STANISŁAWA TROJANA W MIEJSCU PIASTOWEM. □ □

RY. IRW.
Spr. 12.

CZĘŚĆ HISTORYCZNA.

POCZĄTKOWE DZIEJE ZAKŁADU.

1. Powstanie zakładu.

Na podstawie aktów miasta Brzozowa i aktów szkolnych sprawa powołania do życia tutejszego zakładu przedstawia obraz następujący:

Dnia 5. listopada 1907. otrzymała gmina telegram od posła do Sejmu krajowego JWP. Żdzisława Skrzyńskiego właściciela dóbr w Bachórze zawiadamiający, że c. k. Rada szkolna krajowa uchwaliła postawić wniosek do c. k. Ministerstwa wyz. i ośw. o utworzenie w r. 1909 gimnazjum w Brzozowie. Rada gminna na posiedzeniu z dnia 13. listopada 1907. wyraziła podziękowanie JWP. Posłowi za łaskawe zajęcie się sprawą utworzenia gimnazjum w Brzozowie, a zarazem prosiła go o dalszą interwencję aż do ostatecznego załatwienia powyższej sprawy.

Dzięki życzliwej pamięci i zabiegom JWP. Posłów Żdzisława Skrzyńskiego do Sejmu a Dr. Stanisława Białego do Rady Państwa w ciągu roku 1908 c. k. Ministerstwo wyz. i ośw. oznajmiło c. k. Radzie Szkolnej krajowej reskr. z d. 24. marca 1909 L. 18016/08, że jest skłonne przystąpić do założenia gimnazjum państwowego z językiem wykładowym polskim w Brzozowie z początkiem roku szkolnego 1909/10, otwierając na razie I. kl. tego zakładu, pod warunkiem jednak, że gmina przyjmie na siebie w sposób prawnie obowiązujący wszystkie świadczenia na rzecz gimnazjum wymienione w zarysie kontraktu.

Zarys kontraktu podpisanego przez gminę.

I. Gimnazjum państwowe w Brzozowie zostało w roku szk. 1909/10 najpierw z klasą I. aktywowane i będzie następnie z każdym rokiem otwierana jedna następna klasa.

II. Gmina Brzozów jest obowiązana wyznaczyć pod budynek gimnazjalny kosztem państwa stawiany w Brzozowie, plac budowlany przez Ministerstwo wyz. i ośw. pod względem położenia, rozmiaru powierzchni, konfiguracji i innych szczegółów uznany za odpowiedni w zupełności najpóźniej do końca maja 1910 i oddać go na własność c. k. Skarbu bez wynagrodzenia zupełnie oczyszczony z ciężarów najpóźniej do końca grudnia 1910. O tem, czy plac jest odpowiedni, rozstrzyga z wyłączeniem drogi prawnej jedynie władza szkolna.

Gmina Brzozów zobowiązuje się najpóźniej w grudniu 1910 wygotować dokument odpowiadający zasadom ksiąg gruntowych i oddać go c. k. Radzie szk. dla Galicyi, na podstawie którego prawo własności powyżej wymienionego placu wcielone zostanie według ksiąg gruntowych na korzyść c. k. Skarbu.

III. Gmina Brzozów zobowiązuje się w ciągu czasu od 1. września 1909 do 31. sierpnia 1913. włącznie dostarczać bezpłatnie w celu prowizorycznego urządzenia zakładu w zupełności odpowiednich lokalności, starać się o utrzymanie ich w dobrym stanie, jakoteż o ich oświetlanie, opalenie i oczyszczanie oraz o dostarczanie potrzebnej wody na koszt gminy, w końcu dostarczać dyrektorowi albo mieszkaniu w naturze albo kwoty na mieszkanie uznanej przez c. k. Radę szkolną krajową za odpowiadającą stosunkom lokalnym. Co do odpowiedzialności tych ubikacji rozstrzygają z wyłączeniem drogi prawnej jedynie władze szkolne.

IV. Gdyby gmina Brzozów nie uczyniła zadość zobowiązaniu wyznaczenia placu budowlanego uznanego za zupełnie odpowiedni przez Ministerstwo wyz. i ośw. pod budynek gimnazjalny wznoszony na koszt państwa, względnie gdyby go nie oddała bez wynagrodzenia i wolny od ciężarów c. k. Skarbowi w oznaczonym czasie t. j. w ciągu terminów określonych w punkcie II, będzie gmina zobowiązana dostarczać na wezwanie Ministerstwa wyz. i ośw. także po 31. sierpnia 1913 tak długo, aż na placu w zupełności odpowiednim, w myśl art. I. tego kontraktu dostarczonym przez gminę Państwo wzniesie nowy gmach dla gimnazjum państwowego, dostarczać bez ograni-

czenia co do czasu w celu dalszego prowizorycznego utrzymania zakładu bezpłatnie zupełnie odpowiednich, przez władze szkolne za takie uznanych lokalności, troskać się o utrzymanie ich w dobrym stanie oraz o ich oświetlanie, opalanie, czyszczenie i dostarczanie potrzebnej wody na koszt gminy, w końcu dyrektorowi dostarczać albo mieszkania w naturze albo pieniężnego ekwiwalentu uznanego przez c. k. Radę szkolną krajową za odpowiadający stosunkom lokalnym. O zdatności i wystarczalności tych także nadal dostarczanych lokalności rozstrzygają z wyłączeniem drogi prawnej władze szkolne.

V. C. k. Skarb państwa przyjmuje prawa określone w art. II—IV tego kontraktu i będzie zresztą gimnazjum państwowe w Brzozowie z własnych środków utrzymywał, natomiast opłata szkolna, kwoty na środki naukowe jakoteż inne własne dochody zakładu wpływać będą do kasy państwowej.

VI. Gdyby gmina Brzozów nie uczyniła zadość zobowiązaniom na nią przypadającym na podstawie tego kontraktu wogóle, lub gdyby uczyniła to nie w tym rozmiarze i czasie, jaki przez władze szkolne zostanie wyznaczony, to c. k. Rada szkolna będzie uprawniona skutecznie te na gminę przypadające czynności na koszt i odpowiedzialność gminy Brzozów w innej drodze według swobodnego uznania, a gmina Brzozów będzie zobowiązana wydatki z tem połączone w wysokości przez c. k. Skarb jej określone zwrócić kasie państwowej, bez możliwości rekursu przeciw wysokości, konieczności i odpowiedzialności.

Mają też mieć pełną siłę dowodową przeciw gminie dotyczące przez kompetentne urzędy, władze i organa c. k. Skarbu wystawione rachunki, pokwitowania, a gmina zrzeka się zarzutów przeciw tym dokumentom oraz przeciw wykazanim przez nie cyfrom.

VII. Gdyby władze szkolne zniosły gimnazjum państwowe w Brzozowie albo przeniosły je do innego miejsca, albo gdyby język polski przestał być językiem wykładowym w głównym zakładzie czy jego paralelkach, to mają ustać świadczenia gminy Brzozów dla tego zakładu.

Prawo bezpłatnego użytkowania ubikacyi przeznaczonych przez gminę na prowizoryczne pomieszczenie państwowego gimnazjum ustaje w tym wypadku dla c. k. Skarbu, a c. k. Skarb będzie zobowiązany oddać te ubikacye gminie Brzozów do swobodnego rozporządzania. Owe ubikacye będą przy tem oddane gminie Brzozów przez c. k. Skarb w tym stanie, w jakim się przy tem zniesieniu znajdują, a gmina nie będzie mogła rościć sobie pretensyi ani do usunięcia zrobionych adaptacyi, ani do odszkodowania z powodu wszelkiej obniżki wartości, ani do wynagrodzenia za poniesione aż do tego czasu wydatki na gimnazjum państwowe w Brzozowie przez gminę.

VIII. Wszelkie połączone z tym kontraktem wydatki, stemple, należitości jakoteż koszta wcielenia prawa własności placu budowlanego dla gimnazjum na rzecz Skarbu poniesie gmina Brzozów z własnych funduszków.

IX. Wszelkie ewentualnie z tego kontraktu wynikające zatargi prawne, o ile mocą ustawy nie należą wyłącznie do osobnego działu sądowego oraz o ile ich rozstrzygnięcie nie podpada pod kompetencję władz zarządu, będą wnoszone przed rzeczowo odpowiednimi sądami w siedzibie c. k. galicyjskiej Prokuratury skarbu we Lwowie, bez różnicy czy Skarb będzie oskarżycielem czy oskarżonym.

X. Oryginał kontraktu jest przeznaczony dla c. k. Skarbu, gmina Brzozów otrzymuje widymowany jego odpis, który sobie na własny koszt sporządzi.

Rada gminna miasta Brzozowa dnia 14. kwietnia 1909. przyjęła na tych podstawach z zadowoleniem postanowienie Wysokiego Rządu kreowania w Brzozowie gimnazjum z językiem wykładowym polskim. C. k. Rada szkolna krajowa zawiadomiła telegraficznie c. k. Starostwo w Brzozowie dnia 10. sierpnia 1909, że *dnia 7. sierpnia 1909. zapadło Najwyższe postanowienie o utworzeniu państwowego gimnazjum w Brzozowie.* Odnośne rozporządzenie c. k. Ministerstwa wyz. i ośw. z daty dnia 12. sierpnia 1909. L. 33.541. orzeka, co następuje: utworzenie gimnazjum państwowego w Brzozowie ma być w ten sposób przeprowadzone, że z początkiem r. szk. 1909/10 będzie otwarta I. klasa, a z początkiem każdego następnego roku

szkolnego następna wyższa klasa, tak iż z początkiem roku szk. 1916/17 zakład ten będzie zorganizowany jako zupełne gimnazjum. Koszta utrzymania tego gimnazjum ponosić będzie Skarb państwa. Gmina miasta Brzozowa jest jednak na podstawie prawomocnej deklaracji z dnia 18. kwietnia 1909. zatwierdzonej przez Wydział powiatowy w Brzozowie dnia 19. kwietnia 1909. L. 992, którą Ministerstwo wyz. i ośw. przyjęło do zatwierdzającej wiadomości, obowiązana do świadczeń oznaczonych w zarysie kontraktu udzielonego przez c. k. Ministerstwo. Ponieważ gmina powołaną wyżej deklaracją przyjęła zarys umowy, przeto w myśl reskr. c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 19. sierpnia 1909. L. 44059, obowiązana jest niezwłocznie spisać formalny kontrakt ściśle według zarysu. Gmina podpisała kontrakt dnia 26. sierpnia 1909. Kontrakt podpisali: Stanisław Marin, Tadeusz Kotowicz, Michał Wojtasiewicz, Władysław Borucki; podpisy legalizowane notaryalnie. Rada powiatowa w Brzozowie zatwierdziła kontrakt zawarty przez gminę dnia 30. sierpnia 1909, legalizowanymi notaryalnie podpisami Mieczysława Urbańskiego, Dr. Pawła Niziołka i Jana Szajny.

Zarazem wezwała c. k. Rada szkolna krajowa gminę, by wyznaczyła stosowny plac pod gimnazjalny budynek oraz do natychmiastowego oddania na użytek zakładu lokalności przeznaczonych na tymczasowe jego umieszczenie jakoteż na mieszkanie dla dyrektora.

Jako personal nauczycielski nowootwartego gimnazjum systemizowano od początku r. szk. 1909/10 posadę dyrektora i jedną posadę rzeczywistego nauczyciela; zarazem zezwoliło Ministerstwo na ustanowienie przy nowootwartem gimnazjum sługi pomocniczego. Od 1. września 1912. systemizowano posadę sługi stałego dla zakładu. Na zakupno sprzętów i środków naukowych dla zakładu wstawiono do preliminarza na rok 1909 kredyt nadzwyczajny w kwocie 5000 kor. Z tego kredytu przeznaczono 2300 kor. na środki naukowe, a 2700 kor. na zakupno sprzętów szkolnych. Na rok 1910, przeznaczono jako nadzwyczajną dotację kwotę 5000 kor. po połowie na środki naukowe i sprzęty.

2. Sprawa gmachu zakładowego.

C. k. Ministerstwo wyz. i ośw. reskrytem z dnia 19. czerwca 1912 L. 42188/911 przyjęło oferowany przez gminę Brzozów grunt przeznaczony pod budowę gmachu, położony u zbiegu ulic W. Bielawskiego i St. Białego jednak pod następującymi warunkami: a) Gmina miasta Brzozów zobowiąże się obydwie graniczące z powyższym gruntem ulice utrzymywać w dobrym stanie, należycie oświetlać, a w razie potrzeby zapobiegać tworzeniu się pyłu ulicznego przez użycie odpowiednich środków jak skrapianie olejem ropnym itp. b) Gmina zobowiąże się wykonać własnym kosztem wszelkie te zarządzenia, przez które możnaby uniknąć zwiększenia kosztów budowy wskutek wysokiego położenia placu budowlanego i nierównego terenu. c) Obie graniczące z placem pod budowę ulice mają być zupełnie urządzone przed rozpoczęciem budowy gimnazjum. d) W braku chodnika przed realnością gimnazjalną możnaby uznać obowiązek Skarbu państwa (w myśl §. 59. ustawy budowlanej z dnia 4. kwietnia 1889. Dz. p. p. Nr. 31) do ułożenia chodnika przed gmachem gimnazjalnym tylko w tym wypadku, jeżeli w dzielnicy miasta, w której się ma budować gimnazjum, są ułożone chodniki. Dalsze utrzymanie chodnika w należyтым stanie należałoby w myśl postanowień wyżej przytoczonej ustawy do gminy. Na mocy uchwały z dnia 17. lipca 1912. Rada gminna złożyła odpowiednią deklarację zatwierdzoną przez Radę powiatową.

Na tej podstawie wydał c. k. Sąd powiatowy Odd. V. w Brzozowie dnia 5. lipca 1913. whl. 855 i 1632. L. hip. 1881/13 uchwałę: Zezwala i zarządza się, by Urząd ksiąg gruntowych na podstawie załączonych pod A—B) w oryginale pod C—D) w odpisach dla zbioru dokumentów kontraktu z dnia 26. sierpnia 1909 i wypisu głównego z aktu notaryalnego z dnia 27. września 1912. do L. rep. 12572 zeznanego parcelę gr. I. kat. 142/1 w stanie wolnym od ciężarów w szczególności od odnoszącej się do powyższej parceli służebności przechodu, przejazdu i przegonu była wschodnim krańcem parceli gr. I. kat. 144/1 z karty A realności whl. 855. ks. gr. gminy

Brzozów odpisał, dla tej parceli nowe osobne ciało tabularne w whl. 1632 utworzył i na rzecz Skarbu Państwa zainstabulował. Oryginały dokumentów zaopatrzone kontestacją dokonanego wpisu zwraca się c. k. Prokuratorowi Skarbu we Lwowie. O tem zawiadamia się: 1) C. k. Prokuratorę Skarbu we Lwowie. 2) Gminę miasta Brzozowa do rąk burmistrza WP. Stanisława Mariniego. 3) C. k. Urząd ewidencyjny katastru podatkowego w Brzozowie. 4) Urząd podatkowy w Brzozowie do poz. rej. B. 1108. 5) C. k. Starostwo w Brzozowie.

W sprawie planów i budowy gmachu dostarczył JWP. Poseł Dr. Stanisław Biały wiadomości z c. k. Ministerstwa robót publicznych z dnia 13. marca 1914 następujących: *Neubau eines polnischen Gymnasiums in Brzozów. Beschleunigung Der Bauaktion. — Der Bau des polnischen Staatsgymnasiums in Brzozów wird als Notstandsaktion behandelt. Demgemäss ist die galizische Statthalterei beauftragt worden auf Grund des hieramts umgearbeiteten Skizzenprojektes die Vergebung der Bauarbeiten an einen Generalunternehmer ehetunlichst zu veranlassen, sofort nach Abschluss der Verhandlungen wegen der Uebergabe des Bauplatzes in das aerarische Eigentum den Bau in Angriff zu nehmen und derart zu fördern, dass die Anstalt bis 15. August 1915. beziehbar fertiggestellt ist.*

Gazeta Lwowska z dnia 13. marca 1914, Nr. 58 zamieściła notatkę: Budowle państwowe. Ministerstwo robót publicznych zatwierdziło plany na budowę gimnazjum w Brzozowie kosztem 443.000 kor. i poleciło bezzwłocznie poczynić przygotowania do najrychlejszego rozpoczęcia tych robót resk. z dnia 3. marca 1914. L. 5775—VIII b.

Na podstawie polecenia c. k. Namiestnictwa z dnia 23. kwietnia 1914. L. X. d. 40/4 przeprowadziło c. k. Starostwo w Brzozowie komisję lokalną z sąsiadami w obecności doradcy inżyniera c. k. Namiestnictwa p. Maryana Bębnowicza dnia 14. maja 1914.

Z dniem 1. lipca 1914 rozpoczęto roboty budowlane przez firmę Meissner - Damaszkó; zniwelowano plac, wykopano część piwnic. Roboty przerwano po ogłoszeniu mobilizacyi dnia 31.

lipca 1914. Dla budowy przygotowane były w większej ilości: cegła, wapno, piasek oraz mniejsza ilość kamienia.

3. Tymczasowe pomieszczenie zakładu.

W roku szkolnym 1909/10 mieścił się powołany do życia zakład w dostarczonym przez gminę budynku Kapituły przemyskiej Nr. k. 545 naprzeciw szkoły ludowej żeńskiej, obejmując klasę I. w dwóch oddziałach z 74 uczniami. Lokal składał się z dwóch sal uczelnianych, pokoiku na kancelaryę Dyrekcyi i przedpokoju na okrycia uczniów.

W roku szkolnym 1910/11 objął zakład dwie klasy w 4 oddziałach, uczniów 134; prócz poprzedniego lokalu zajął też trzy ubikacje w domu p. Antoniny Bielawskiej obok szkoły ludowej żeńskiej dostarczone przez gminę.

W roku szk. 1911/12 objął zakład 3 klasy w 5 oddziałach, uczniów 155, podzielone klasy I. i II. Pomieszczenie w budynku gminnym po szkole ludowej męskiej Nr. k. 140. Budynek adaptowany odpowiednio przez gminę dostarczał na parterze dwóch sal uczelnianych, pokoju na kancelaryę Dyrekcyi, pokoju na salkę konferencyjną i ubikacji na gabinet fizyczny oraz kuchni i pokoju dla służącego zakładu; na I. piętrze zaś czterech sal uczelnianych, jednego pokoju na gabinet przyrodniczy oraz jednej ubikacji na bibliotekę nauczycielską.

W r. szk. 1912/13 objął zakład 4 klasy w 6 oddziałach dla 191 uczniów, znajdując całkowite pomieszczenie w budynku Nr. k. 140 dostarczonym przez gminę. Na oddziały podzielone klasy I. i III. Z dniem 31. sierpnia 1913, skończył się obowiązek gminy dostarczania bezpłatnie ubikacji na pomieszczenie zakładu.

W roku szk. 1913/14 objął zakład 5 klas w 7 oddziałach dla 226 uczniów; podzielone klasy I. i IV. Pomieszczenie w najętym od gminy budynku Nr. k. 140 za rocznym czynszem 3000 kor. oraz w budynku Kapituły przemyskiej Nr. k. 545. z zajęciem jednej sali uczelnianej, pokoiku dla nauczycieli i przedpokoju na okrycia uczniów; lokal ten podnajęła Rada szkolna miejscowa za czynszem rocznym 400 kor. Łączny czynsz

w kwocie 3400 kor. za rok szk. 1913/14 asygnowała c. k. Rada szk. krajowa rozp. z dnia 5, sierpnia 1915. L. 5268/IV.

W roku szk. 1914/15 przerwana nauka z powodu inwazyi nieprzyjacielskiej; zakład pomieszczony przez ten czas tylko w budynku Nr. k. 140; w czasie wypadków wojennych ówczesnych nie poniósł żadnej szkody ani w zewnętrznym ani w wewnętrznym urządzeniu.

W roku szk. kombinowanym 1915/16 obejmował zakład przez I. półrocze 6 klas w 7 oddziałach; klasa I. podwójna: normalna i kombinowana; wszystkich uczniów 174. Pomieszczenie w budynku głównym Nr. k. 140, oraz w budynku gminnym Nr. k. 136, gdzie na I. piętrze zajęto jedną salę uczelnianą i pokoiik dla nauczycieli za czynszem rocznym 300 kor.

W II. półroczu r. szk. 1915/16 obejmował zakład 7 klas w 8 oddziałach; klasa III. podzielona na 2 oddziały od 13. marca 1916. wszystkich uczniów 186. Pomieszczenie w budynku głównym Nr. k. 140, w budynku zaś gminnym Nr. k. 136 na I. piętrze zajęto 2 ubikacje uczelniane oraz pokoiik dla nauczycieli.

Jako zaliczkę za czynsz najmu za lata 1914/15 i 1915/16 asygnowała c. k. Rada szk. kr. 4600 kor. rsk. z d. 5. lipca 1916. L. 13910/IV.

W roku szk. 1916/17 stał się zakład pełnym, objął 8 klas w 9 oddziałach dla 192 uczniów; klasa IV. podzielona na 2 oddziały. Do pomieszczenia zakładu służył budynek główny Nr. k. 140, oraz zajęto od 1. września 1916. całe I. piętro w budynku gminnym Nr. k. 136. Tam przeznaczono 3 sale na uczelnie, 1 salę na gabinet chemiczny, 1 salę na gabinet geograficzny, 1 salkę na biblioteki uczniów oraz 1 ubikację dla służącego. Gmina przedstawiła ofertę najmu I. piętra w budynku Nr. k. 136 za rocznym czynszem 1500 kor.

4. Nauczyciele, którzy opuścili już zakład.

a) dla przedmiotów obowiązkowych:

1. **Ks. Deneka Jan**, zastępca nauczyciela, uczył religii od 11. września 1912 do 31. sierpnia 1913 w kl. Ia+b, II, IIIa+b, IV, języka polsk. Ia, tygod. godz. 15, nadto miewał 2 egzorty.

2. **Ks. Domin Paweł**, zastępca katechety, uczył w roku szkolnym 1909/10 religii w kl. Ia+b, godz. tyg. 4, oraz miewał egzortę; w roku szk. 1910/11 od 1. września uczył łąc. Ia, relig. Ia+b, IIa+b, tyg. godz. 14, od 22 września prócz łaciny to samo tyg. godz. 8 i odczytywał egzortę.

3. **Jura Stanisław**, zastępca naucz., uczył w r. szk. 1910/11 od 11. października łąc. Ia, IIb, niem. Ia, IIb, tyg. godz. 21; od 17. stycznia do końca pierwszego półrocza łąc. IIb, niem. Ia, IIb, kaligr. Ia+b, tyg. godz. 17.

4. **Ks. Macewicz Bolesław Paweł T. J.**, egzam. zast. naucz. uczył w roku szk. 1911/12 relig. Ia+b, IIa+b, III. jęz. niem. IIb, tyg. godz. 14, oraz odczytywał egzortę.

5. **Papierkowski Emilian**, egzam. zast. naucz., uczył w roku szk. 1910/11 od 22. września polsk. IIa, niem. Ia, geogr. hist. Ia+b, matem. Ia, IIb, natural. IIa+b, tyg. godz. 27, od 11. paźdz. to samo prócz niem. Ia, tyg. godz. 22, od 17. stycznia to samo prócz pols. IIa, tyg. godz. 18, od 1. lutego łąc. Ia, hist. Ia, geogr. Ia+b, matem. Ia, IIb, natur. IIa+b, tyg. godz. 22, w r. szk. 1911/12 uczył w pierwszym półroczu łąc. Ib, polsk. Ib, matem. Ia. IIa+b, fiz. III. razem 20 godz. tyg., w drugim półroczu nadto kalig. Ia+b, tyg. godz. 22.

6. **Szczepański Jan**, zast. naucz. w r. szk. 1911/12 uczył od 19. marca łąc. IIa, pols. Ia, IIa+b, III, niem. Ib, tyg. godz. 25.

7. **Wysocki Witold**, rzecz. naucz. przydzielony do c. k. gimn. akad. we Lwowie.

b) dla przedmiotów nadobowiązkowych:

1. **Chomiak Hilary**, naucz. szkoły ludowej, uczył w roku szk. 1909/10 śpiewu 2 godz. tygod., w r. szk. 1912/13 od 20. listopada do 31. stycznia języka ruskiego 2 godz. tyg.

2. **Konieczko Wiktor**, naucz. szk. lud., uczył w r. szk. 1910/11 od 1. kwietnia śpiewu w 2 godz. tyg., w latach 1911/12 i 1912/13 śpiewu w 2 godz. tygod., w roku szk. 1913/14 śpiewu w 4 godz. tygodn.

3. **Notz Karol**, naucz. szkoły lud., uczył w r. szk. 1913/14 od 21. paźdz. do 1. maja języka ruskiego w 2 godz. tyg.

4. *Tow. gimn. „Sokół”* w Brzozowie, przez naczelnika *Wiktora Konieczkę* w roku szk. 1911/12 w drugim półroczu gimnastyki w 4 godz. tygod., w roku szk. 1912/13 w 6 godz. tyg., a w roku szk. 1913/14 w 8 godz. tyg.

5. *Wyskiel Michał*, naucz. szk. lud., uczył w roku szk. 1910/11 do końca marca śpiewu w 2 godz. tyg.

6. *Turczyński Włodzimierz*, naucz. szk. lud., uczył w r. szk. 1912/13 w drugim półroczu języka ruskiego 2 godz. tyg.

7. *Zarośliński Aleksander*, naucz. szk. lud., uczył w roku szk. 1910/11 i 1911/12 rysunków 4 godz. tyg.

5. Rok szkolny 1909/10.

Nauczyciele: 1. *Pajak Stanisław*, profesor, kierownik zakładu, 2. *Józefczyk Józef*, zast. naucz., gospodarz klasy Ia, 3. *Waga Julian*, zast. naucz. gospodarz klasy Ib.

Uczniowie kl. Ia: 1. Adamski Józef, 2. Banach Stanisław, 3. Baran Aleksander, 4. Błaszczak Piotr, 5. Bogaczewicz Józef, 6. Bogaczewicz Piotr, 7. Borucki Tadeusz, 8. Federkiewicz Jakób, 9. Federkiewicz Andrzej, 10. Florczak Wojciech, 11. Futera Władysław 12. Ginalski Ignacy, 13. Jajko Kazimierz, 14. Jajko Jan, 15. Kielar Józef, 16. Klamut Franciszek, 17. Kmiotek Józef, 18. Kostur Jan, 19. Krzysik Michał, 20. Kuflik Izrael, 21. Kustroń Józef, 22. Lenart Stanisław, 23. Lorenc Jan, 24. Lorenc Zdzisław, 25. Lustig Baruch, 26. Marański Jan, 27. Nastał Władysław, 28. Ochęduszko Stefan. 29. Pilawski Edward. 30. Rosenbaum Rywan, 31. Rychlewicz Władysław, 32. Sobaś Ignacy, 33. Supel Józef, 34. Szopa Adam, 35. Wawrzyszko Władysław, 36. Wojtasiewicz Michał, 37. Wroński Stanisław, 38. Zbudowski Aleksander.

Klasa Ib: 1. Ankowski Stanisław, 2. Barut Jan, 3. Bober Edmund, 4. Bogaczewicz Ludwik, 5. Bogaczewicz Franciszek, 6. Bryś Stefan, 7. Buczek Franciszek, 8. Burek Aleksander, 9. Chmura Józef, 10. Duszyński Stanisław, 11. Garbiński Bronisław, 12. Garbiński Leopold, 13. Garbiński Franciszek, 14. Hanus Jan, 15. Kmiotek Władysław, 16. Kostka Józef, 17. Kozak Władysław, 18. Kwaśny Władysław, 19. Leń Franciszek,

20. Leń Fr. Ksawery, 21. Librewski Stanisław, 22. Łobodziński Józef, 23. Mazur Józef, 24. Mrozek Stanisław, 25. Nowicki Władysław, 26. Nowicki Stanisław, 27. Ochęduszka Tadeusz, 28. Owsiany Józef, 29. Pelczarski Wincenty, 30. Pełdiak Władysław, 31. Piotrowski Wincenty, 32. Plata Stanisław, 33. Rosolski Albin, 34. Siwak Edward, 35. Smoleń Franciszek, 36. Solecki Edward, 37. Szczerbicki Bronisław, 38. Wanic Ignacy, 39. Zgrych Adam.

6. Udział zakładu w wojnie.

Służbę wojskową pełnili:

a) **nauczyciele:** 1) Biedowicz Bronisław od maja 1915. do 20. października 1915. 2) Bodurek Stanisław od marca 1915. do 31. października 1915. 3) Józefczyk Józef od sierpnia 1914. do 9. kwietnia 1916. 4) Kantecki Stefan od sierpnia 1914. 5) Kautzki Karol od sierpnia 1914. do 31. stycznia 1916. 6) Korn Friedel od listopada 1915. 7) Kubiela Franciszek od sierpnia 1914. 8) Kuchinka Tadeusz od sierpnia 1914, jeniec wojenny w Rosyi, 9) Dr. Majcher Wincenty od sierpnia 1914, posiada signum laudis, od lutego 1916. przydzielony na posadę inspektora szkół okręgu Kozienice w Król. Pols. 10) Ks. Szypuła Jakób od sierpnia 1914, posiada krzyż wojskowy duchowny II. klasy, 11) Waga Julian od sierpnia 1914. 12) Wanic Franciszek od 15. listop. 1916. 13) Węgrzynowicz Leopold od sierpnia 1914 do lutego 1917.

b) **uczniowie:**

Roczniki 1895—1896. Z ukończoną klasą III. a rozpoczęta kl. IV. od roku 1914/15. Leń Franciszek Ksawery (medal brązowy waleczności) Marański Jan; po ukończeniu klasy IV. od roku 1915/16. Szopa Adam; po ukończeniu klasy V. od roku 1914/15. Bogaczewicz Franciszek, Buczek Franciszek, Florczak Wojciech, Kozak Władysław, Krzysik Michał, Kustroń Józef, Rosolski Albin, Sobaś Franciszek, *razem 11 uczniów.*

Rocznik 1897. Abratowski Ludwik od 1914/15 po kl. V, Bober Edmund od 16. paźdz. 1915 z kl. V, Hanus Jan od 1914/15 po kl. V, Kwolek Franciszek od 15 paźdz. 1915 z kl. IV,

Kudła Eugeniusz od 1914/15 po kl. IV, Nycz Franciszek od 16. paźd. 1915 z kl. V, Smerecki Adolf od 16. paźd. 1915 z kl. V, Such Jan od 1914/15 po kl. IV, *razem 8 uczniów.*

Rocznik 1898. Bogaczewicz Ludwik od 11. maja. 1916 z kl. VII, Cymerman Michał od 11. maja 1916. z kl. VI, Gonet Stanisław od 12. lutego 1917. z kl. VI, Janusz Władysław od 11. maja 1916. z kl. IV, Kielar Józef od 11. maja 1916. z kl. III, Konieczko Stefan od 11. maja 1916. z kl. V, Korab Jan od 11. maja 1916. z kl. VI, Partykiewicz Edward od 12. lutego 1917. z kl. VI. *razem 8 uczniów.*

Rocznik 1899. Chęć Stanisław od 10. marca 1917 z kl. IVb, Cynkar Józef od 10. marca 1917. z kl. VII, Gerlach Władysław od 10. marca 1917. z kl. IVb, *razem 3 uczniów.*

c) służba zakładu:

Baran Wojciech od sierpnia 1914.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

ROK SZKOLNY 1916/17.

I.

SKŁAD GRONA NAUCZYCIELSKIEGO w roku 1916/17.

a) dla nauki obowiązkowej:

1. **Pajåk Stanisław**, mianowany dyrektorem zakładu od 9. lutego 1911, dekr. z d. 27. marca 1911. L. 102. członek R. S. O. i Rady miejskiej.

2. **Bodurek Stanisław**, mianowany na stałą posadę, dekr. z d. 10. lipca 1912, L. 10165, profesor, zawiadowca biblioteki naucz. i biblioteki biednych uczniów, gospodarz kl. VII. uczył od 1. września łąc. III+VII+VIII, grek. V, hist. II. tyg. g. 23; od 2. paźd. to samo prócz łąc. III. i hist. II. tyg. g. 15; od 15. listop. łąc. III+VII+VIII, grek. V. tyg. g. 21; od 1. lutego nadto pols. II. tyg. g. 25, od 1. marca jak w listopadzie tyg. g. 21.

3. **Borek Wawrzyniec**, mianow. na stałą posadę dekr. z d. 1. lutego 1911. L. 80006, profesor, doradca fachowy, zawiadowca gab. przyrod., kurator czytelnii uczniów, gospodarz kl. I. uczył: od 1. września łąc. I, mat. I, natur. I+II+V+VI, geografii I+IVb, tyg. g. 23; od 2. paźd. mat. I+II, natur. I+II+V+VI, tyg. godz. 16; od 1. lutego his. geogr. I, mat. I+II. natur. I+II+V+VI. tyg. g. 19; od 1. marca to samo prócz. hist. geogr. I. tyg. g. 15.

4. **Gądek Bronisław**, mianow. na stałą posadę dekr. z d. 1. lipca 1912. L. 10306, profesor, zawiadowca gabin. fizycznego gospodarz kl. VIII, uczył od 1. września mat. IVa+V+VII+VIII, fiz. III+VII+VIII. tyg. g. 20; od 2. paźd. mat. V+VII+VIII, fiz. VII+VIII. tyg. g. 15.

5. **Kantecki Stefan**, mian. na stałą posadę dekr. z d. 21. lipca 1911. L. 6112 rzecz. naucz. przydzielony do c. k. szkoły realnej w Rawie ruskiej, odbywał służbę wojskową.

6. **Kuchinka Tadeusz**, mianow. na stałą posadę dekr. z d. 22. lipca 1914. L. 13831 rzecz. nauczyciel odbywał służbę wojskową.

7. **Dr. Majcher Wincenty**, mianow. na stałą posadę dekr. z d. 19. lipca 1911. L. 6115 profesor odbywał służbę wojskową, przydzielony na posadę okr. inspektora szkół w Kozienicach w Królestwie Polskiem.

8. **Dr. Milan Jan**, przydzielony na stałą posadę dekr. z d. 15. września 1913. L. 16757. profesor VIII. rangi zawiadowca gab. geogr. uczył od 1. września geografii, historii IVa+VI+VII+VIII, hist. III+IVb+V, tyg. g. 23; od 2. paźd. geogr. hist. V+VI+VII+VIII, hist. IVa, tyg. g. 17; od 1. lutego geogr. hist. IV+V+VI+VII+VIII, hist. III, geogr. IV, tyg. g. 23; od 1. marca geogr. hist. IVa+VI+VII+VIII, hist. V, tyg. g. 17; od 27 marca to samo prócz kl. VI tyg. g. 13.

9. **Osuchowski Henryk**, przeniesiony na stałą posadę dekr. z d. 7. grudnia 1910. L. 73681. rzecz. naucz. na urlopie.

10. **Ks. Szypuła Jakób**, mianow. na stałą posadę dekr. z d. 30. sierpnia 1913. L. 13699 rzecz. katecheta odbywał służbę wojskową.

11. **Woliczko Józef**, mianow. na stałą posadę dekr. z d. 13. lipca 1913. L. 11081, profesor, doradca fachowy, zawiadowca bibl. uczniów polskiej, członek zarządu czytelnicy uczniów, gospodarz kl. V, uczył od 1. września łąc. V, grek. IVb+VII+VIII tyg. g. 19; od 2. paźd. to samo prócz grek. IVb, tyg. g. 15; od 15. listopada jak na początku tyg. g. 19.

12. **Biedowicz Bronisław**, egz. zast. naucz. mianow. dekr. z d. 19. paźd. 1915. L. 15381, członek zarządu Czytelnicy uczniów, gospodarz kl. VI w II. półr. uczył od 1. września niemieckiego IVa+b+V+VI+VIII, prop. fil. VII+VIII tyg. g. 23; od 2. paźd. to samo prócz niem. IVb, tyg. g. 19.

13. **Józefczyk Józef**, egz. zast. naucz. przeniesiony dekr. z d. 24. września 1909. L. 52863, zawiadowca bibl. ucz. niem. gospodarz kl. II, ucz. niem. gospodarz kl. II. uczył od 1. września łąc. II, niem. I+II+III+VII, tyg. g. 23; od 2. paźd. niem. I+II+III+IVb+VII. tyg. g. 21; od 15. listopada nadto łąc. IIb, tyg. g. 27; od 27. listop. niem. I+II+III+IVb+VII, tyg. godz. 21.

14. **Kasprzak Józef**, egz. zast. naucz. przydzielony dekr. z d. 18. września 1916. L. 18497. uczył od 2. paźd. pols. II, geogr., hist. I+II+III+IVb, geogr. IVa, tyg. godz. 22; od 1. lutego na urlopie; od 1. marca pols. II, geogr., hist. I+II+III+IVb, geogr. V, tyg. godz. 22; od 27. marca pols. II, geogr., hist. I+III+IVb+VI, geogr. II+V, tyg. godz. 24.

15. **Kautzki Karol**, zast. naucz. przeniesiony dekr. z d. 31. sierpnia 1912. L. 13867, członek zarządu Czytelni uczniów, kierownik drużyny skautowej, gospodarz kl. IVa, uczył od 1. września łąc. IVa, grek. IVa, polsk. II+IVa+V+VII. tyg. godz. 23; od 2. paźd. to samo prócz pols. II. tyg. godz. 19; od 15. listop. łąc. I+IVa, grek. IVa, pols. IVa+V+VII, tyg. godz. 25.

16. **Korn Friedel**, egz. zast. naucz. mianow. dekr. z d. 25. lutego 1913. L. 3562. odbywał służbę wojskową.

17. **Kubielas Franciszek**, zast. naucz. przeniesiony dekr. z d. 27. stycznia 1913. L. 1410. odbywał służbę wojskową.

18. **Musianowicz Adolf**, egz. zast. naucz. przydzielony dekr. z d. 7. sierpnia 1915. L. 15712. gospodarz kl. IVb. uczył od 1. września mat. II+III+IVb+VI, geogr. II+III, fizyk. + IVa+b kalig. I, tyg. godz. 23; od 2. paźd. mat. III+IVa+b+VI, fiz. III+IVa+b, ka ig. I. tyg. godz. 21; od 1. lutego nadto geogr. II+III, tyg. godz. 25; od 1. marca prócz geogr. II+III jak poprzednio tyg. godz. 21.

19. **Nartowski Wacław**, zast. naucz. mianowany dekr. z d. 30. sierp. 1910. L. 36162. gospodarz kl. III. uczył od 1. września grek. III. pols. III+IVb+VI+VIII. hist. I. tyg. godz. 20; od 2. paźd. to samo prócz hist. tyg. g. 18. od 1. lutego nadto hist. II+IVb, tyg. godz. 22; od 1. marca grek. III, pols. III+IVb+VI+VIII. tyg. godz. 18; od 27. marca nadto hist. II, tyg. godz. 20.

20. **Skabowski Maryan**, zast. naucz. przydzielony do tut. zakł. dekr. z d. 3. sierp. 1915. L. 15386. gospodarz kl. VI. w I. półr. uczył od 1. września łąc. IVb+VI, grek. VI, pols. I. tyg. god. 20; od 27. listop. nadto łąc. II. tyg. godz. 26.

21. **Ks. Szpila Antoni**, zast. katechety mianowany dekr. z d. 11. września 1915. L. 18410. kierował doraźną pomocą i opieką dla biednych uczniów, uczył od 1. września religii I+II+III+IVa+b+V+VII+VIII+2 egzorty tyg. godz. 22.

22. *Waga Julian*, egz. zast. naucz. mianowany dekr. z d. 21. września 1909. L. 29928. przydzielony do pryw. gimn. real. w Orłowej pełnił służbę wojskową.

23. *Wanic Franciszek*, zast. naucz. przydzielony dekr. z d. 18. września 1916. L. 18549. uczył od 2. paźd. do 14. listop. łąc. I+II+III, grek. IVb, tyg. godz. 22; od 15. listopada powołany do służby wojskowej.

24. *Węgrzynowicz Leopold*, egz. zast. naucz. mianowany dekr. z d. 15. grudnia 1909. L. 64621. przydzielony do pryw. gimn. w Borszczowie pełnił służbę wojskową.

b) dla nauki nadobowiązkowej:

1. *Łuszczyński Józef*, naucz. szk. lud. w Brzozowie uczył jęz. ruskiego w 2 oddziałach i rysunków w 2 oddziałach po 4 godz. tyg. razem 8 godz. tyg.

SŁUŻBA ZAKŁADU.

1. *Baran Wojciech*, stały sługa szkolny pełnił służbę wojskową.

2. *Dąbrowiecki Franciszek*, pom. sługa szkol.

3. *Wyżykowski Stanisław*, pom. sługa szk.

II.

ZMIANY I RUCH W GRONIE.

Przybyli: 1. *Kasprzak Józef*, przydzielony z I. gimn. polsk. w Stanisławowie dekr. 18. września 1916. L. 18497.

2. *Wanic Franciszek*, przydzielony z II. gimn. polsk. w Stanisławowie dekr. 18. września 1916. L. 18549.

Zatwierdzenie w zawodzie i tytuł c. k. profesora otrzymali: 1. *Bodurek Stanisław*, rzecz. naucz. dekr. 16. stycznia 1917. L. 96/IV, 2. *Woliczko Józef*, rzecz. naucz. dekr. 28. stycznia 1917. L. 1406/IV.

Dodatek pięcioletni otrzymali: 1. *Bodurek Stanisław*, pierwszy dodatek od 1. grudnia 1916. dekr. 17. listopada 1916. L. 24664/IV, 2. *Kantecki Stefan*, pierwszy dodatek od 1. wrześ-

nia 1916. L. dekr. 20 września 1916, 19895/IV, 3. *Pajk Stanisław* trzeci dodatek od 1. grudnia 1916. dekr. 17. listopada. 1916. L. 24664/IV.

Dodatek starszeństwa otrzymali egz. zast. naucz.

1. *Musianowicz Adolf*, od 1. maja 1916. dekr. 17. listop. 1916. L. 20240/IV, 2. *Waga Julian*, od 1. paźd. dekr. 5. września 1916. L. 17638/IV.

Urlop otrzymali: 1. *Kasprzak Józef* na miesiąc luty 1917. celem złożenia egz. kwalif. rsk. 4. stycz. 1917. L. 27937/IV. 2. *Osuchowski Henryk* w dalszym ciągu cały rok rsk. 15. marca 1912. L. 3811/IV.

Służbę wojskową pełnili: przez cały rok 1. *Kantecki Stefan*, 2. *Korn Friedel*, 3. *Kubielas Franciszek*, 4. *Kuchinka Tadeusz*, 5. *Dr. Majcher Wincenty*, 6. *ks. Szypuła Jakób*, 7. *Waga Julian*, 8. *Węgrzynowicz Leopold* do lutego 1917, 9. *Wanic Franciszek* od 15. listopada 1916.

Zwolnieni od służby wojskowej: 1. *Biedowicz Bronisław* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 6. listop. 1915. M. A. Nr. 12549.

2. *Bodurek Stanisław* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 17. paźd. 1915. M. A. Nr. 11228.

3. *Gądek Bronisław* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 4. wrześ. 1915. M. A. Nr. 8763.

4. *Józefczyk Józef* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 1. kwietnia 1916. M. A. Nr. 8448.

5. *Kautzki Karol* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 15. listop. 1915. M. A. Nr. 13631.

6. *Dr. Nartowski Wacław* rsk. c. k. Rsk. w Białej z d. 10. maja 1917. L. 10027 do końca lipca 1917.

7. *Skabowski Maryan* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 4. września 1915. M. A. Nr. 8763.

8. *Woliczko Józef* rsk. Kom. wojs. w Przemyśle z d. 20. sierpnia 1915. M. A. Nr. 7777.

III.

WYKAZ PLANU NAUKI.

Nauka normalna odbywała się według planów z 20. marca 1909. L. 11662.

A. Lektura obowiązkowa.**1. Język polski.**

Klasa IV. Szkolna: Mickiewicz - Grażyna, Pan Tadeusz ks. 10, Brodziński - Wiesław, Winc. Pol — Przygody Benedykta Winnickiego (IVa). Domowa: Sienkiewicz — Ogniem i mieczem.

Klasa V. Szkolna: Mickiewicz — Pan Tadeusz (dokończ.) Słowacki — Jan Bielecki, Ojciec zadumionych, Fredro — Zemsta, Szekspir — Makbet. Domowa: Sienkiewicz — Potop, Szekspir — Juliusz Cezar, Korzeniowski — Karpaccy górale.

Klasa VI. Szkolna: Kochanowski — Treny, Odprawa posłów greckich. Domowa: Pasek — Pamiętniki, Krasicki — Przypadki Doświadczyńskiego, Zabłocki — Sarmatyzm, Feliński — Barbara Radziwiłłówna.

Klasa VII. Szkolna: Mickiewicz — Ballady i romanse, Konrad Wallenrod, Dziady, Sonety (w wyjątk.), księgi Narodu i pielgrzymstwa, Malczewski — Marya, Słowacki — Kordyan, Anhelli, Balladyna. Domowa: Z dzieł Mickiewicza i Słowackiego.

Klasa VIII. Szkolna: Słowacki — Kordyan, Anhelli, Krasieński, — Irydyon. Domowa: Słowacki — Balladyna Krasieński — Nieboska komedia, Fredro — Śluby panieńskie, Kraszewski — Stara baśń.

2. Język niemiecki.

Klasa V. Szkolna: Hauff — Karawane, Goethe-Hermann u. Dorothea. Domowa: Chamisso — Peter Schlemihl, Körner — Zriny.

Klasa VI. Szkolna: Kleist — Michael Kohlhaas, Lessing — Emilia Galotti. Domowa: Körner — Zriny, Goethe — Hermann u. Dorothea.

Klasa VII. Szkolna: Goethe — Götz v. Berlikingen, Grillparzer — Sapho. Domowa: Shakespeare — Makbeth.

Klasa VIII. Szkolna: Schiller — Ueber naive u. sentimentalische Dichtung, Goethe — Torquato Tasso. Domowa: Hebbel — Agnes Bernauer.

3. *Język łaciński.*

Klasa III. Szkolna: Nepos: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Epaminondas.

Klasa IV. Szkolna: Caesar — Bell. Gal. ks. I. 1—30, ks. II. 1—20 nadto w IVa. ks. IV. 1—20 i z Czytanki Krajewskiego Hannibal na tułaczce i Bitwa pod Issus, w kl. IVb zaś Caesar ks. V. 1—26, VI 1—30.

Klasa V. Szkolna: Ovidius — Metam. (Sinko) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13, 18; Fasti 3, 7, Caesar: Bel. Gal. ks. I, 1—29. Livius: Ab urbe condita ks. I. 7, 8, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 34, 36, 38, 42, 43, 44.

Klasa VI. Szkolna: Livius — Ab urb. con. ks. I. 1—32. Salustius — Bel. Jug 1—56; Cicero — In Catil. I. Vergilius — Aeneis ks. I, Ecl. I, V, Georg. Prooemium, Laudes Italiae, Laudes vitae rusticae.

Klasa VII. Vergilius — Aeneis ks. I. 305—706, ks. IV, VI. Cicero — De officiis ks. I. 1—3, 6—14, 19—21, 24—27; ks. III. 8—15.

Klasa VIII. Horatius - Carm. ks. I. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 11, 14, 15, 18, 22, 34, 37; ks. II. 1, 3, 10, 14, 18, 20; ks. III 1. 30; Epodon II, Satir. 1.

4. *Język grecki.*

Klasa V. Szkolna: Xenof. Anab. I, II, III, V, VII; Pamiętniki 4; Cyropedya 9, Homer-Ilias ks. I.

Klasa VI. Homer-Ilias ks. I, III, XVIII XXIV. Herodot — Histor. ks. VI. 96—120, VIII 49—86.

Klasa VII. Herodot. Bitwa pod Artemisium, Homer - Odys. ks. I. 1—96, ks. IV, VI, XVI. Demostenes III Filipika.

Klasa VIII. Demostenes I. Olint. (dokoń), Platon: Apologia Sokr., Sofokles — Edyp król.

B. Prywatna lektura uczniów.

1. *Język polski.*

Klasa IV. Nowele Sienkiewicza, Powieści historyczne Kraszewskiego i inne.

Klasa V. Prus — Placówka i nowele, Orzeszkowa — Nad Niemnem, Konopnicka — Nowele.

Klasa VI. Powieści Korzeniowskiego, Kraszewskiego, Sienkiewicza, Rodziewiczówny, Żeromskiego. Utwory poetyckie Krasickiego, Gószczyńskiego, Romanowskiego, Syromkomi. Utwory dramatyczne Zabłockiego, Korzeniowskiego, Fredry.

Klasa VII. Cenniejsze powieści Sienkiewicza, Prusa, Orzeszkowej, Kaczkowskiego, Rzewuskiego, Żeromskiego, Reymonta. Wybitniejsze utwory z dziedziny współczesnego dramatu i liryki (Wyspiański, Rydel, Kasprowicz, Tetmajer, Żuławski.)

Klasa VIII. Dzieła poetyckie, powieści i studia krytyczne.

2. *Język niemiecki.*

Klasa V. Eichendorff. — Aus dem Leben eines Taugenichts, Lessing — Emilia Galotti, Schiller — Jungfrau von Orlean, Goethe — Reineke Fuchs.

Klasa VI. Schiller — Wilhelm Tell, Hauff — Karawane, Grillparzer — Das goldene Vliess, Lessing — Nathan der Weise, Goethe — Reinecke Fuchs, Bruderzwist von Habsburg, Des Meeres und der Liebe Wellen.

Klasa VII. Körner—Zriny, Lessing — Minna von Barnhelm, Raimund — Der Verschwender.

3. *Język łaciński.*

Klasa IVa. Caesar — Bell. Gal. ks. III, IVb. Caesar — Bel. Gal. ks. VII 1—28, ks. III. (kilku uczn).

Klasa V. Livius ks. XXI. 1—15, 21—39.

Klasa VI. Sallustius — Bel. Jug. od 56 do końca, Cicero — In Catilinam III.

Klasa VII. Vergilius — Aeneis ks. II, Ecl. 1, 5.

Klasa VIII. Wybór z Eklog Wergilego (1, 5).

4. *Język grecki.*

Klasa V. Xenof. Cyrop. ust. 6, Cyrus i Krezus.

Klasa VI. Homer — Ilias ks. XVI.

Klasa VII. Homer — Odys. ks. IX.

Klasa VIII. Homer — jedna księga, nadto 1 ucz. Antygona Sofoklesa.

Przedmioty nadobowiązkowe.

Języka ruskiego udzielono uczniom od kl. IV. w dwóch oddziałach po 2 godz. tygodniowo według planu A.

Rysunków jako przedmiotu nadobowiązkowego udzielano w dwóch oddziałach po 2 g. tygodniowo według planu dla szkół realnych dostosowanego do postępu uczniów.

IV.

Tematy wypracowań piśmiennych.

Język polski.

Klasa V. 1 Co to jest koleżeństwo i na czym ono polega? (dom.) 2. Ks. Robak jako emisariusz polityczny (szk.) 3. Wykazać znamienne cechy powieści poetycznej na podstawie lektury szkolnej (szk.) 4. Dwór szlachecki na kresach na podstawie lektury Sienkiewicza (dom.) 5, Tęsknota za ojczyzną. Na podstawie lektury latarnika (szk.) 6. Rycerstwo średniowieczne i jego ideały (szk.) 7. Co skłoniło Litawora do przymierza z Krzyżakami? Próba charakterystyki (dom.) 8. Poselstwo Papkina do rejenta Milczka (szk.) 9. Postacie fantastyczne i ich rola w Makbecie Szekspira (dom.) 10. Rozbiór wiersza Ad. Asnyka p. t. Limba (szk.).

Klasa VI. 1. Porównanie życia ludzkiego z trojakim biegiem rzeki (dom.) 2. Charakterystyka dowolnie obranej postaci z Trylogii H. Sienkiewicza lub Rozwój sporu między Cześnikiem i Rejentem (do wyboru szk.) 3. W czym szukał Kochanowski ukojenia po stracie Urszuli, a w czym je znalazł lub Rola i znaczenie Reja w piśmiennictwie polskim i przyczyny jego po-

pularności, w Polsce (do wyboru szk.) 4. Idea narodowa w utworach pisarzy złotego wieku lub Zebrać zwroty, w których można użyć czasowników: badać, śledzić, dochodzić, zgłębiać, dociekać, przenikać, zatapiać się, a następnie określić właściwe tym słowom znaczenie (do wyboru dom.) 5. Przepowiednie upadku Polski w literaturze XVI w. lub P. Pasek w Danii (do wyboru szk.) 6. Pierwiastek realistyczny w sielankach Szymonowicza (szk.) 7. Rozwinąć i uzasadnić zdanie: Quidquid agis, prudenter agas et respice finem (dom.) 8. O ile charakter rycerski Polaków odzwierciedlił się w literaturze XVIII w. (szk.) 9. Zasługi Konarskiego lub Satyra Krasickiego (do wyboru szk.)

Klasa VII. 1. Walka człowieka z przyrodą lub Wyjaśnić i uzasadnić myśl: Chcenie pożytku nie przyniesie ale dopiero czynienie (do wyboru dom.) 2. Wykazać, jakie nowe pierwiastki wniosła literatura fancuska do polskiej w epoce Stanisławowskiej (szk.) 3. Pierwiastek ludowy w balladach Mickiewicza (szk.) 4. Koleżeństwo a przyjaźń. Rozprawka porównawcza (dom.) 5. Krajobraz ukraiński w Maryi Malczewskiego (szk.) 6. Rozbiór sonetu A. Mickiewicza p. t. Cisza morska (szk.) 7. Istota i znaczenie poezji narodowej według „Pieśni wajdeloty“ (dom.) 8. Młodość Słowackiego na podstawie „Godziny myśli“ (szk.) 9. Geneza Kordyana Słowackiego (dom.)

Klasa VIII. 1. „Dziedzictwem waszem będzie trud,
Pracowna dola w spadku,
Boście synami Polski z krwi,
Nie z łaski, nie z przypadku“ (dom.)

2. Godzina myśli Słowackiego. (Rozbiór szk.) 3. Główne rysy twórczości poetyckiej Słowackiego (szk.) 4. Jakie myśli nasuwa dwuwiersz ku czci Demostenesa:
Gdybyś, Demostenesie, miał potęgę równą swej wymowie,
Nigdyby macedoński wojownik nie opanował Grecyi. (dom.)

5. Irydion a Konrad Wallenrod. Charakterystyka porównawcza (szk.) 6. Charakterystyka porównawcza Hrabiego i Pankracego w Nieboskiej komedyi (dom.) 7. Przemówienie: a) Zasługi Mickiewicza, b) Zasługi Kraszewskiego (do wyboru szk.) 8. Rok 1863, jako punkt zwrotny literatury polskiej lub Dola ludu w utworach M. Konopnickiej (do wyboru szk.)

Język niemiecki.

Klasa V. 1. Inhaltsangabe und Grundgedanke der Fabel: Der Hirsch und der Graben (szk.) 2. Ein schöner Erntetag (dom.) 3. Rom zur Zeit des Kaisers Augustus (dom.) 4. Uebersetzung aus dem Polnischen zur Uebung in der indirekten Rede (szk.) 5. Die Bedeutung des Wassers für die Gestaltung der Erdoberfläche. (dom.) 6. Der Chor und sein Lied in Schillers: Die Kraniche des Ibikus (szk.) 7. Goethes Puppentheater (szk.) 8. Eine Eisenbahnfahrt (dom.) 9. Die Lage unserer Stadt (dom.) 10. Vater und Sohn in Hermann und Dorothea (dom.) 11. Uebersetzung aus dem Polnischen (szk.)

Klasa VI. 1. Goethes Mutter (szk.) 2. Nutzen und Genuss des Wanderns (dom.) 3. Der Wind im Leben der Natur und des Menschen (dom.) 4. Eine Charakteristik der Gudrun (szk.) 5. Bericht eines unbeteiligten Augenzeugen über die Heldentat des schwäbischen Ritters in Ulands Schwäbische Kunde (szk.) 6. Der Humanismus in Deutschland lub Freuden und Leiden im Winter. (do wyboru dom.) 7. Die Exposition in Lessings Emilia Galotti (szk.) 8. Der innere Kampf des Helden in Schillers: Der Kampf mit dem Drachen (dom.) 9. Goethe und Herder in Strassburg (szk.) 10. König Nobel und seine Umgebung (dom.) 11. Uebersetzung aus dem Polnischen (szk.)

Klasa VII. 1. Meine Pläne für das kommende Schuljahr (dom.) 2. Die Charakteristik des Haupthelden in der Grallsage (szk.) 3. „Nur dienend ehrt der Diener seinen Herrn“... Sapho (dom.) 4. Die Schlacht bei Artemisium nach Herodot (szk.) 5. Die deutsche Kunstpoesie und ihr Entwicklungsgang bis auf das Jahr 1500 lub Entstehung des polnischen Landtages und sein Wesen (dom.) 6. Lenioren's Schuld und Sühne, nach Bürgers Ballade (szk. 7.) Wo viel Freiheit, ist viel Irrtum, doch sicher ist der schmale Weg der Pflicht (dom.) 8. Lessings Verdienst um das deutsche Drama (szk.) 9. Ein Rückblick auf das vergangene Schuljahr (dom.)

Klasa VIII. 1. Sine virtute amicitia nullo pacto esse potest. (Cicero dom.) 2. Die Charakteristischen Merkmale der Ballade (szk.) 3. Die Wirkungen des Lichtes und der verschiedene bildliche Gebrauch des Vortes (dom.) 4. Natur und Kultur

nach Schillers Spaziergang (szk.) 5. Ordnung regiert die Welt (dom.) 6. Die Aufgaben des Mannes und die der Frau nach Schillers: Lied von der Glocke (szk.) 7. Man lernt nur kennen, was man liebt (dom.) 8. Wer mit dem Leben spielt, kommt nie zurecht, Wer sich nicht selbst befiehlt., bleibt immer Knecht. (Goethe dom.)

V.

ZBIORY NAUKOWE.

A. Biblioteka nauczycielska.

Inwentarz obejmuje 655 pozycyi w 1236 tomach. Obecnie dokupiono 53 dzieła w 107 tomach, z darów przybyło 15 dzieł w 16 tomach.

B. Biblioteka uczniów polska.

Obejmuje w 468 pozycjach inwentarza 725 tomów; obecnie dokupiono 133 dziełka w 198 tomach, z darów przybyło 2 dziełka w 2 tomach.

C. Biblioteka uczniów niemiecka.

Obejmuje w 117. pozycjach inwentarza 152 tomy; obecnie dokupiono 3 dziełka w 3 tomach.

D. Gabinet geograficzny.

Obejmuje w 69 pozycjach inwentarza map ściennych 52, mapek podklejonych 3, tablic i obrazów 150, przyrządów 6, oraz pudło z monetami; obecnie nie przybyło nic.

E. Zbiory geometryczne.

W 35 pozycjach inwentarza znajduje się 47 przedmiotów; obecnie nic nie przybyło.

F. Gabinet przyrodniczy.

Dział I. Kręgowce obejmuje w 115 pozycjach inwentarza tablic 78, okazów wypchanych 88, spirytusowych 20, modeli z masy papierowej 3, pudeł 2, przyrząd 1.

Dział II. Bezkręgowce obejmuje w 54 pozycjach inwentarza pudełek 10, preparatów spirytusowych 31, suchych 15.

Dział III. Botanika zawiera w 42 pozycjach inwentarza tablic 36, modeli 72, przyrządów 2, preparatów spirytusowych 8, pudełek 5.

Dział IV. Mineralogia zawiera w 257 pozycjach inwentarza okazów minerałów 251, przyrządów 2, modeli drucianych 6, figurek tekturowych 32, 1 kasetkę z imitacją drogich kamieni, 13 szlifów do mikroskopu.

Dział V. Petrografia obejmuje w 100 pozycjach inwentarza 100 okazów skał.

Obecnie do gabinetu przyrodniczego nic nie przybyło.

G. Gabinet fizyczny.

Obejmuje w dziale	I. mechaniki	pozycyi inw.	67
„	II. akustyki	„	17
„	III. ciepła	„	12
„	IV. optyki	„	28
„	V. elektrycz. i magn.	„	52
„	VI. chemii	„	62
„	VII. przyrządów ogólnych	„	34

Obecnie dokupiono krążek Schmidta, nonius, aparat spektralny, spektroskop szkolny, tablicę widm, rysunki do wykrycia płamy ślepej, tafelki dla złudzeń optycznych, płytki do polaryzacji, model promienia spolaryzowanego, preparaty polaryzacyjne i busole stycznych.

H. Zbiory do nauki rysunków i śpiewu.

Inwentarz rysunków obejmuje w 16 pozycjach 75 przedmiotów, 2 trzymadła Żaaka, 63 tablic ze wzorami; obecnie dokupiono dzbanek i dwa garnuszki gliniane.

Inwentarz śpiewu obejmuje w 9 pozycjach 10 tomików z nutami oraz 30 egz. śpiewnika; obecnie nic nie przybyło.

I. Sprzęty szkolne.

Inwentarz obejmuje w 79 pozycjach 251 przedmiotów; obecnie dokupiono tablicę szkolną i 2 obrazy ściennie.

K. Przybory do gier i zabaw.

Inwentarz obejmuje w 45 pozycjach 107 przedmiotów; obecnie nie dokupiono nic.

L. Czasopisma.

W bieżącym roku szkolnym prenumerowano: 1. Zeitschrift für oesterreichische Gymnasien. 2. Jung Oesterreich. 3. Tygodnik ilustrowany. 4. Świat. 5. Pamiętnik literacki.

VI.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

1). C. k. Rsk. zawiesiła wyjątkowo na przeciąg roku szk. 1916/17 przymus noszenia przepisanego munduru szkolnego rsk. d. 22. sierpnia 1916. L. 17887.

2). Zezwoliła na tygodniowe, halerzowe składki uczniów na rzecz „Czerwonego Krzyża“ rsk. d. 4 września 1916. L. 185 pr.

3) C. k. Ministerstwo w. i o. rozp. z d. 9. sierpnia 1916. L. 23497 zezwoliło na poprawki za rok 1913/14 tym uczniom, którzy z powodu służby wojskowej lub inwazyi nieprzyjacielskiej nie mogli ich dotąd złożyć.

4). C. k. Rsk. zezwoliła uwalniać młodzież starszą do zbiórki kartofli, o ile gminy lub obszary dworskie będą o to prosiły rsk. d. 16 paźdz. 1916. L. 9383.

5) Zachęciła do opieki nad niezamożną młodzieżą przez zezwolenie na naukę popołudniową w ubikacjach zakładu oraz dostarczanie ciepłego posiłku potrzebującym rsk. d. 18. paźdz. 1916. L. 22735.

6). Upoważniła Dyrekcyę do wydawania duplikatu świadectwa bez pobierania taksy z powodu ciężkich czasów rsp. d. 16. listop. 1916. L. 9450.

7). Podniosła sprawę ochrony młodzieży szkolnej przed zgubnymi skutkami wykroczeń moralnych i płciowych rsk. d. 16. grudnia 1916. L. 264 pr.

8). Zezwoliła na składki uczniów dla Tow. opieki nad sierotami wojennymi rsk. d. 13. lutego 1917. L. 32. pr.

9). Zawiadomiła, że stempel na świadectwach szkolnych ma wynosić 60 h, a maturycznych 3 kor. rsk. dn. 3. lutego 1917. L. 678.

10). Zachęciła do zakładania ogródków wojennych i tworzenia z uczniów oddziałów pracy, o ileby miały leżeć parcele gruntu odłogiem rsk. d. 7. marca 1917. L. 1621.

11). Zarządziła, by uczniowie powołani do czynnej służby wojskowej nosili cywilne ubrania w czasie urlopu otrzymanego celem uczęszczania do szkoły rsk. z d. 13. marca 1917. L. 5341.

12). C. k. Minister w. i o. rsk. z d. 16. marca 1917. L. 6861. zniósł doroczne uwolnienie od nauki szkolnej w dniach 4. paźdz. i 19. listop., a zaprowadził je w dniach 4. listopada jako dniu imienin Najjaśniejszego Pana, 27. kwietnia jako dniu imienin, a 9. maja jako dniu urodzin Najjaśniejszej Pani. Zaniechane też będą obchody szkolne dnia 2. grudnia.

13). Rsk. zezwoliła rsk. d. 23. maja 1917. L. 137 pr., by uwalniać uczniów od obowiązkowej nauki już 10. czerwca br., jeżeli stosunki zdrowia lub wyżywienia wymagają tego.

VII.

Fizyczny rozwój młodzieży.

Warunki miejscowe nie bardzo są korzystne dla ćwiczeń cielesnych młodzieży, brak bowiem większej rzeki oraz błoń, a zakład nie posiada obszerniejszego podwórza. Od wybuchu wojny nie odbywa się też nauka gimnastyki z powodu braku odpowiedniego nauczyciela. Piękna jednak okolica pagórkowata i powietrze niemal wiejskie stanowią podstawę zdrowotności u młodzieży.

Jedynym polem dla rozwoju cielesnego była organizacja skautowa prowadzona pod kierunkiem prof. Karola Kautzkiego. Do organizacyi skautowej należy 69 uczniów podzielonych na 6 zastępów. Drużynowym jest uczeń kl. VII H. Kapiszewski,

kasyerem ucz. kl. VII Karol Byczek. Drużynę zreorganizowano z końcem lutego i podjęto pracę wewnętrzną przez pogadanki i egzamina oraz zewnętrzną przez ćwiczenia cielesne i wycieczki. Większych wycieczek było 4: do Starejwsi, Jabłonki, Domaradza i Bachorza.

Ćwiczenia wojskowe polowe dla całej młodzieży zakładu odbywały się z początkiem jesieni do Haczowa i na wiosnę do Jasienicy. Drożyzna i nieprzychylny stosunki atmosferyczne zahamowały ćwiczenia w ciągu zimy.

W razie możliwości odbywały się też niektóre godziny szkolne (geografii, geometryi i przyrody) na świeżem powietrzu.

VIII.

Warsztat szkolny.

Od lutego 1917 był czynny warsztat introligatorski. W pracy brało udział 7 uczniów pod kierunkiem ucz. kl. VII Józefa Prajsnara, uprawiając w czasie wolniejszym od nauki książki i zeszyty przeważnie dla własnego użytku. Oprawiono 32 książki. Brak fachowego kierownika, dogodnego lokalu i drożyzna utrudniały rozwój warsztatu.

IX.

Czytelnia uczniów.

Dnia 7. października 1916. otwarto czytelnię dla uczniów klas V—VIII, by dać młodzieży zakładu sposobność do godziwej rozrywki, wzajemnej wymiany myśli, towarzyskiego pożycia i pogłębienia czy rozszerzenia swego wykształcenia. Na czele czytelnii stało kuratoryum złożone z nauczycieli: prof. Borka Wawrzyńca jako kuratora oraz prof. Woliczki Józefa, Biedowicza Bronisława i Kautzkiego Karola jako członków; uczniowie ze swej strony mieli reprezentację wydziału złożoną z przewodniczącą, bibliotekarza i gospodarza. W czytelnii obowiązuje

regulamin, zebrania odbywały się do końca kwietnia w soboty od 3—6 godz. w obecności nauczycieli.

Czytelnia zaopatrzona była dziełami i czasopismami wybranymi z bibliotek zakładu. Zebrań było 21 przy przeciętnej liczbie 40 uczniów. Praca w czytelnii obejmowała referaty, dyskusję, deklamację, śpiewy i gry towarzyskie. Wygłoszono następujące referaty: 1). prof. J. Kasprzak.: Rozwój sprawy polskiej od 1795 do 1917 r. 2). prof. K. Kautzki: Co i jak czytać należy? 3). ucz. kl. VII Janusz Stan.: O mechanicznem działaniu wody, 4). O działaniu lodowców, 5). ucz. kl. VI. Hanus Maryan: O topografii w Panu Tadeuszu, 6). ucz. kl. VI. Kucharski St.: O Korzeniowskim i jego dziełach, 7). ucz. kl. VIII. Smoleń Fr.: Seweryn Goszczyński.

Deklamacje wygłaszało 6 uczniów. Czytelnia rozpoczęła tworzyć własną bibliotekę okrężną. Pod kierunkiem prof. Kasprzaka Józefa rozpoczęli też uczniowie klas wyższych pracę w Kółku historycznym, opracowując tematy historyczne i geograficzne.

X.

Zestawienie dochodów i rozchodów.

1. Dorazna pomoc dla uczniów.

Opieką kierował ks. Antoni Szpila w porozumieniu z Dyrekcją zakładu i prof. Br. Gądkiem.

Dochód.

1. Pozostałość z r. szk. 1915/16	97·26 K.
2. Dar członków Grona naucz.	37·74 „
3. Składki uczniów	61·70 „
4. Przedstawienie Jasełek	445·40 „
5. Wieczorek 3-ch wieszczów	395·72 „
6. Dar ks. Ziółkowskiego Iz. z Wojniłowa	100·00 „
7. Dar c. k. Sądu z funduszu wojenn.	200·00 „
8. Za karty fotograficzne	13·00 „
9. Dary inne	32·47 „
	<hr/>	
Razem	1383·29 K.

Rozchód.

1. Na ubrania i obuwie	737·18 K.
2. Dla chorych	75·06 „
3. Na opłatę szkolną	30·00 „
4. Zapomoga	30·00 „
5. Na książki i inne	38·70 „
Razem	910·94 K.

Pozostaje na rok następny K. 472·35.

2. **Biblioteka ubogich uczniów** pod kierunkiem prof. Stanisława Bodurka obejmuje 248 podręczników szkolnych. Przyrost w roku szk. 1916/17 z darów 13, z zakupna 34, razem 47 sztuk. Z biblioteki korzystało 69 uczniów.

Pozostałość z roku szk. 1915/16	1·68 K.
Dochód obecny	76·20 „
Rozchód	77·30 „
Pozostałość na rok następny	0·50 „

3. Warsztat introligatorski.

Pozostałość z r. szk. 1915/16	23·09 K.
Dochód obecny	12·83 „
Wydatki	4·24 „
Pozostałość na rok następny	31·68 „

4. Atrament.

Przy wpisach składają uczniowie po 20 h.

Pozostałość z r. szk. 1915/16	22·80 K.
Dochód obecny	42·40 „
Wydatki	62·60 „
Pozostałość na rok następny	2·60 „

5. Kasa skautowa.

Pozostałość z r. szk. 1915/16	55·29 K.
Dochód obecny	45·16 „
Rozchód	53·60 „
Pozostałość na rok następny	46·85 „

6. Fundusz gier i zabaw.

Pozostałość z r. szk. 1915/16	242·57 „
Dochód obecny	223·00 „
Rozchód	178·94 „
Pozostałość na rok następny	286·63 „

7. Ofiarność młodzieży.

Składkowano *a)* na rzecz „Czerwonego krzyża“, *b)* na umożliwienie dokończenie nauki przez sieroty wojenne, *c)* na odzież dla biednych dzieci.

Kl.	I.	II.	III.	IVa	IVb	V.	VI.	VII.	VIII.	Razem
<i>a)</i>	23 54	46 39	16 45	39 67	24 47	85 89	40 11	24 66	—	301 18
<i>b)</i>	10 70	10 —	8 —	10 —	5 32	11 —	8 70	13 62	9 50	86 84
<i>c)</i>	8 50	4 —	5 30	6 10	3 17	11 36	6 —	15 —	12 —	71 43

Kwotę *a)* odesłano do c. k. Starostwa w Brzozowie, kwotę *b)* przekazem do Wiednia, kwotę *c)* do Administracji Gazety Lwowskiej.

8. **Kasa oszczędności uczniów** pod kierunkiem prof. W. Borka.

Ilość członków 122.

Majątek 265 80 K.

Tabele statystyczne zakładu.

	K L A S A								Razem	
	I.	II.	III.	IV.		V.	VI.	VII.		VIII.
				a	b					
1. Uzupełnienie klasyfikacji za rok szkolny 1915/16.										
Do egzaminu poprawcz. przeznaczono	4	1	3 ¹	2	—	1	2	—	—	13 ¹
Złożyło egzamin	3	1	2	1	—	1	2	—	—	10
Nie złożyło egzaminu	1	—	1 ¹	1	—	—	—	—	—	3 ¹
Do egz. uzupełniają. przezn.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Złożyło egzamin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nie złożyło egzaminu	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Wynik ostatecz. klasyfik. za rok szkolny 1915/16.										
Uzdolnionych chlubnie	8	1 ¹	2	4	—	—	5	3	—	23 ¹
Uzdolnionych	9	16	31	20	—	21	17	8 ¹	—	122 ¹
Uzdolnionych na ogół	—	4	7	6	—	—	—	—	—	17
Nieuzdolnionych	5	2	4 ¹	2	—	—	—	1	—	14 ¹
Przy końcu roku szkolnego 1915/16. było	22	23 ¹	44 ¹	32	—	21	22	12 ¹	—	176 ³
2. Liczba uczniów:										
Na początku roku szkolnego 1916/17. wpisano	33 ⁹	21	23 ⁵	20	20	25	20 ¹	21	10 ¹	193 ¹⁶
w ciągu roku przybyło	0 ⁴	0 ⁷	—	—	—	2 ²	0 ³	0 ¹	0 ¹	2 ¹⁸
Przyjęto razem	33 ¹³	21 ⁷	23 ⁵	20	20	27 ¹	20 ⁴	21	10 ²	195 ³⁴
Z tej liczby wpisano obcych z promocją	—	—	0 ¹	—	—	2 ¹	0 ¹	—	—	2 ³
po przerwie	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
na podstawie egz. wstęp. repetentów	24 ¹³	2 ⁷	1 ²	—	—	—	—	—	—	27 ²²
Z tutejszego zakładu wpisano z promocją	—	17	19 ¹	20	18	24	16 ⁴	21 ¹	10 ¹	145 ⁷
po przerwie	5	1	—	—	1	1 ¹	0 ³	—	0 ¹	8 ⁵
repetentów	4	1	3 ¹	—	1	—	—	—	—	9 ¹
w ciągu roku wystąpiło	3 ¹	0 ⁴	2	2	2	1	4 ¹	—	0 ¹	14 ⁷
Liczba uczniów z końcem roku szkolnego 1916/17	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
Z końcem roku było:										
uczniów publicznych	30	21	21	18	18	26	12	21	10	177
„ prywatystów	2	3	—	—	—	1	4	—	—	10
„ prywatystek	10	—	5	—	—	—	—	—	1	16
„ nadzw. z wojska	—	—	—	—	—	1	3	1	—	5
Razem	30¹²	21³	21⁵	18	18	26²	12⁷	21¹	10¹	177³¹

	K L A S A								Razem	
	I.	II.	III.	IV.		V.	VI.	VII.		VIII.
				a	b					
3. Miejsce urodzenia:										
Miasto Brzozów	7 ¹⁰	2	7 ¹	4	1	7 ¹	2	4	3 ¹	37 ¹³
Powiat brzozowski	12 ²	5 ²	9 ¹	6	14	10	6 ⁴	8 ¹	3	73 ¹⁰
Inne powiaty Galicyi	10	14 ¹	5 ³	8	3	9 ¹	4 ³	9	4	66 ⁸
Inne części świata	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
4. Język ojczysty:										
polski	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
ruski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
5. Wyznanie:										
rzymsko-katolickie	29 ⁹	18 ³	19 ⁴	15	18	25 ¹	11 ⁷	19 ¹	10 ¹	164 ²⁶
grecko-katolickie	1 ¹	2	1	1	—	—	—	—	—	5 ¹
mojżeszowe	0 ²	1	1 ¹	2	—	1 ¹	1	2	—	8 ⁴
Razem	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
6. Wiek uczniów:										
Do 1. czerwca 1917. ukoń-										
czyli lat 11	6 ²	3	—	—	—	—	—	—	—	9 ²
12	11 ⁵	3	—	—	—	—	—	—	—	14 ⁵
13	7 ¹	5 ¹	4 ²	2	—	—	—	—	—	18 ⁴
14	5 ²	7 ¹	5	3	1	1	—	—	—	22 ³
15	1 ²	3	4 ²	7	3	9	—	—	—	27 ⁴
16	—	0 ¹	7 ¹	5	9	8	3	—	—	32 ²
17	—	—	1	1	4	6	5 ²	5	1	23 ²
18	—	—	—	—	—	1 ¹	3 ¹	9	3 ¹	16 ³
19	—	—	—	—	1	1 ¹	0 ¹	3 ¹	2	7 ³
20	—	—	—	—	—	—	1 ¹	2	1	4 ¹
21	—	—	—	—	—	—	0 ²	2	3	5 ²
Razem	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
7. Mieszkanie rodziców:										
Brzozów	10 ¹⁰	8	9 ³	11	1	9 ²	4 ²	8	5 ¹	65 ¹⁸
Poza Brzozowem	20 ²	13 ³	12 ²	7	17	17	8 ⁵	13 ¹	5	112 ¹³
Razem	30 ¹²	21 ³	21 ⁵	18	18	26 ²	12 ⁷	21 ¹	10 ¹	177 ³¹
8. Stan rodziców:										
Właśc. i dzierżawcy dóbr	0 ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	0 ¹
Włościanie i mieszczenie										
rolnicy	14 ⁴	7	10	6	14	13	6 ⁵	12 ¹	2	84 ¹⁰
Przemysłowcy i rzemieśln.	5 ¹	0 ²	3	4	1	4	1	4	1	23 ³
Kupcy	0 ³	1	1	—	—	1 ¹	1	2	1	7 ³
Urzędnicy i słudzy rządowi										
i autonomiczni	7 ³	10 ¹	5 ³	7	2	6 ¹	3 ¹	3	4 ¹	47 ¹⁰
Nauczyciele szkół ludow.	1	2	1 ²	1	1	1	—	—	—	7 ²

	K L A S A								Razem	
	I.	II.	III.	IV.		V.	VI.	VII.		VIII.
				a	b					
Lekarze, adwokaci	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Pryw. urzęd. i oficjaliści	1	1	1	—	—	—	1 ¹	—	2	6 ¹
Zarobnicy dzienni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sieroty po obojgu rodzic.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	30¹²	21³	21⁵	18	18	26²	12⁷	21¹	10¹	177³¹
9. Klasyfikacja:										
Z końcem roku szk. 1916/17 do klasy następnej było:										
chlubnie uzdolnionych	3 ²	8 ²	1 ³	1	—	3	—	4	3 ¹	23 ⁸
uzdolnionych	21 ⁴	10	9 ²	11	8	16 ¹	9 ⁴	13	7	104 ¹¹
na ogół uzdolnionych	0 ¹	1	1	—	1	—	—	—	—	3 ⁷
nieuzdolnionych	4	1	7	4	6	5	2	—	—	29
pozwolono na egz. popraw.	2 ⁴	1 ¹	3	2	3	2	1 ²	4	—	18 ⁷
nie klasyfikowano	0 ¹	—	—	—	—	0 ¹	0 ¹	0 ¹	—	0 ⁴
Razem	30¹²	21³	21⁵	18	18	26²	12⁷	21¹	10¹	177³¹
10. Opłaty uczniów:										
Opłatę szkolną płacilo:										
w I. półroczu	11	4	4	1	3	2	2	1	—	28
w II. półroczu	10 ¹²	2 ⁷	9 ³	8	7	8	7	2	—	53 ²²
Od całej opłaty było uwolnionych:										
w I. półroczu	21	17	19	19	17	24	18	20	10	165
w II. półroczu	23	19	12	11	11	17	5	18	11	127
Opłata szkolna wynosiła:										
w I. półroczu	330	120	120	30	90	60	60	30	—	840 K.
w II. półroczu	660	270	360	240	210	240	210	60	—	2250 K.
Taksy wstępne à 4·20 K. od	42	10	4	—	1	3	1	—	—	256·20 k
Datki na zbiory naukowe à 2 K. od	46	28	28	20	20	27	21	22	12	448 K.
Taksy za duplikaty świad. à 2 K.	—	1	1	—	—	—	—	—	—	4 K.
11. Przedmioty nadobow:										
język ruski	—	—	—	8	3	9	5	6	—	31
rysunki	9	7	5	6	1	1	1	—	—	30
Razem	9	7	5	14	4	10	6	6	—	61
12. Stypendya:										
Liczba stypendystów	—	—	—	—	—	2	—	—	1	3
Kwota roczna	—	—	—	—	—	630	—	—	300	930 K

XII.

Kronika zakładu.

W roku szk. 1916/17 zakład stał się zupełnym, obejmując kl. I-VIII w 9. oddziałach z podziałem klasy IV. W braku własnego gmachu mieścił się zakład w dwóch budynkach wynajętych od gminy, zajmując cały budynek Nk. 140 oraz pierwsze piętro budynku Nk. 136. Umieszczenie prowizoryczne wykazuje dużo braków.

Rok szkolny rozpoczęto nabożeństwem d. 3. września 1916. od 4. września nauka normalna.

Dzień 9. września wolny od nauki po nabożeństwie w rocznicę śmierci Cesarzowej Elżbiety.

Dzień 4. października wolny od nauki po nabożeństwie z powodu imienin Najjaś. Pana Cesarza Franciszka Józefa I.

Dnia 7. października otwarcie czytelnicy dla uczniów starszych zakładu.

Dzień 13. listopada poświęcony uczczeniu Patrona zakładu św. Stanisława Kostki.

Dzień 20. listopada wolny od nauki po nabożeństwie w rocznicę imienin śp. Cesarzowej Elżbiety.

W dzień pogrzebu śp. Cesarza Franciszka Józefa I. 30. listopada po nabożeństwie żałobnem omówiono znaczenie długoletnich Jego rządów dla państwa i naszego narodu osobno dla klas niższych i wyższych.

Dzień 1. grudnia przeznaczony był na nabożeństwo żałobne i poranek ku czci śp. Henryka Sienkiewicza.

Dzień 9. grudnia wolny od nauki z powodu zajęcia Bukaresztu.

Dnia 10. grudnia w niedzielę wziął zakład udział w nabożeństwie dziękczynnem z powodu ogłoszenia niepodległości Polski.

Dnia 13. stycznia wziął zakład udział w nabożeństwie na uproszenie błogosławieństwa dla rządów Najjaś. Pana Cesarza Karola I.

Dnia 14. stycznia odbyło się przedstawienie „Jasełek“ siłami młodzieży pod kierunkiem ks. A. Szpili i prof. Biedowicza Bronisława.

Dnia 2. lutego 1917. zmarł uczeń kl. VI Józef Kostka, a 25. lutego uczeń kl. I. Ignacy Kostka.

Dnia 11. lutego odbył się wieczorek ku czci „Trzech Wieszców“ siłami młodzieży pod kierunkiem prof. Bodurka Stanisława.

Do spowiedzi i Komunii św. przystępowała młodzież trzy razy w ciągu roku. Rekolekcyje wielkanocne odbywały się od 30. marca do 2. kwietnia pod kierunkiem ks. Wł. Czencza T. J. ze Starejwsi.

Od 23. do 28. kwietnia przerwa w nauce z powodu braku opału i niespodziewanego zimna.

Dzień 27. kwietnia wolny od nauki po nabożeństwie jako dzień imienin Cesarzowej Zyty.

Dzień 8. maja wolny od nauki jako dzień św. Stanisława.

Dzień 9. maja wolny od nauki po nabożeństwie jako dzień urodzin cesarzowej Zyty.

Dnia 14, 15 i 16, maja odbywał się pisemny egzamin dojrzałości.

W niedzielę dnia 20. maja wziął zakład udział w obchodzie pamiątki Konstytucji 3. Maja; w tym dniu składali skauci ślubowanie.

Dnia 5. i 6. czerwca ustny egzamin dojrzałości.

Dnia 11. czerwca wykład starsz. lekarza Dr. Henryka Lica dla uczniów starszych o chorobach zakaźnych.

Rok szkolny zakończono w terminie normalnym.

rz. kat. (*Prawo*). 5) Kwaśny Władysław ur. 19 kwiet. 1898 w Jasienicy rel. rz. kat. (*Akad. handl.*) 6. Lenart Stanisław Bol. ur. 2 wrześ. 1899 w Komborni rel. rz. kat. (*Akad. rolh.*) 7) **Leń Franciszek** ur. 26 wrześ. 1895 w Starejwsi rel. rz. kat. (*Filozofia*) 8. **Loeschówna Helena Stan.** ur. 17. sierp. 1897. w Brzozowie rel. rz. kat. (*Filozofia*). 9. **Rychlewicz Władysław** ur. 2 lipca 1898 w Brzozowie rel. rz. kat. (*Teologia*). 10. **Smoleń Franciszek** ur. 6. sierp. 1897 w Jasionowie rel. rz. kat. (*Teologia*). 11. Wojtasiewicz Michał Wal. ur. 7. stycz. 1899 w Bolechowie rel. rz. kat. (*Medycyna*).

XIV.

Wykaz książek na rok szkolny 1917/18.

I. K L A S A.

Religia. Wielki katechizm religii katolickiej Kraków 1910. (Zatw. przez Episkopat Austriacki w dniu 9. kwietnia 1894). Opr. 0.60

Język łaciński. Tadeusz Lewicki, Początki nauki języka łacińskiego dla I. kl. gim. Lwów 1913. Opr. 2.40 K.

Język polski. Fr. Konarski, Zwięzła gramatyka języka polskiego. Lwów. 1911. Opr. 0.50 K. Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla I. klasy z ilustracjami. Lwów 1910, Opr. 3.—K.

Język niemiecki. Dr. L. German — Dr. K. Petelenz — St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla I. klasy z ilustracjami. Wydanie 7. Lwów 1910. Opr. 2.40 K.

Geografia. Eugeniusz Romer, Geografia. Wydanie 2 z atlasem. Lwów 1908. Opr. 3.20 K.

Historja powszechna. Br. Gebert i Giz. Gebertowa, Opowiadania z dziejów ojczystych. Lwów 1912. wydanie 2. zmienne. Opr. 2.70 K.

Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na klasę I. Kraków 1911. Opr. 1.50 K Ignacy Kranz, Geometria pogładowa na klasę I. Wydanie 2. Kraków 1912. Opr. 1.30 K.

Historia naturalna. Dr. J. Nusbaum — J. Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1910. 3·60 K. Dr. Józef Limbach, Botanika na klasę I. i II. szkół średn. Lwów 1913. Opr. 3·40 K.

II. K L A S A.

Religia. Wielki katechizm religii katol. (Zatw. przez Episkopat austriacki). Kraków 1910. 0·60 K.

Język łaciński. Dr. Zygmunt Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla klasy I. i II. szkół średn. Wyd. 6. Lwów 1907. Opr. 1—K. Tadeusz Lewicki, Początki nauki języka łacińskiego dla II. kl. gim. Lwów 1916. Opr. 3·40 K.

Język polski. Antoni Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 11. Lwów. 1911. Opr. 2·40 K. Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla II. klasy z ilustr. Lwów 1911. Opr. 3·40 K.

Język niemiecki. Dr. L. German — Dr. K. Petelenz — St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla II. klasy. Wyd. 6. Lwów 1912. Opr. 2·80 K.

Geografia. Michał Siwak, Geografia dla klasy II. i III. Wyd. 2. Lwów 1913. Opr. 3·20 K.

Historia powszechna. Dr. Aleksander Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych dla niższych klas szkół średn. część I, Wydanie 4. poprawione i uzupełnione. Lwów 1912. Opr. 2·20 K.

Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na klasę II. Kraków 1911. Opr. 1·50 K. Ignacy Kranz, Geometria pogłębowa na klasę II. Wyd. 2. Kraków 1914. Opr. 1·40 K.

Historia naturalna. Dr. Józef Nusbaum i Józef Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3. Lwów. 1910. 3·60 K. Dr. Józef Limbach, Botanika na klasę I i II. szkół średnich. Lwów 1913. Opr. 3·40 K.

III. K L A S A.

Religia. Ks. Jougan, Liturgika. Wyd. 4. Lwów 1910. Opr. 1·40 K. Ks. Szydelski, Dzieje biblijne starego zakonu. Lwów 1912. 1·50 K.

Język łaciński. Dr. Zygmunt Samolewicz i Tomasz Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2'60 K. Franciszek Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy III. Wyd. 6. Lwów 1912. Opr. 1'80 K. Dr. Wojciech Krajewski, Czytania łacińskie dla klasy III. IV i V. gimn. z ilustracyami. Lwów 1913. Opr. 3'60 K.

Język grecki. L. Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. Lwów 1902. Opr. 3'40 K. Józef Winkowski, Józef Taborski, Ćwiczenia greckie. Wyd. 4. do nowego planu przystosował Piotr Passowicz. Lwów 1914. Opr. 3— K.

Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—11. Opr. 2'40 K. Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla III. klasy z ilustr. Lwów 1912. Opr. 3'40 K.

Język niemiecki. Dr. L. German — Dr. K. Petelenz — St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla klasy III. Wyd. 5. Lwów 1911. 2'80 K. Dr. K. Petelenz, Deutsche Grammatik. Wyd. 4. Lwów 1911. Opr. 1'80 K.

Geografia. Michał Siwak, Geografia dla klasy II i III. Wyd. 2. Lwów 1913. Opr. 3'20 K.

Historia powszechna. Gebert Br. i Giz. Gebertowa, Opowiadania z dziejów monarchii austr. węgiers. Lwów 1912. Opr. 2'50 K.

Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na klasę III. Kraków 1910. 1'80 K. Ignacy Kranz, Geometrya pogładowa na klasę III. Kraków 1910. 1'80 K.

Fizyka. A. M. Kawecki i Fr. Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 7. Kraków. 1912. Opr. 2.— K.

IV. K L A S A.

Religia. Ks. Dr. Szydelski, Dzieje biblijne Nowego zakonu, Lwów 1910. Opr. 1'80 K.

Język łaciński. Dr. Zygm. Samolewicz i Tomasz Sołtysik. Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2'60 K. Fran. Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy IV. Wyd. 5. Lwów 1913. Opr. 2'20 K. C. Julii Caesaris Commentarii de bello Gallico. Wydał Fr. Terlikowski. Wyd. 4. Lwów 1912. Opr. 1'60 K.

Język grecki. Dr. L. Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego, Wyd. 3. Lwów 1912. Opr. 3·30 K. Józef Winkowski — Józef Taborski, Ćwiczenia greckie dla klasy III i IV. Wyd. 3. Do nowego planu przystosował Piotr Passowicz. Lwów 1910. Opr. 3— K.

Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—11. Lwów 1910. Opr. 2·40 K. Fr. Próchnicki i K. Wojciechowski, Wypisy polskie. Tom IV. Lwów 1911. Opr. 3·60 K.

Język niemiecki. Dr. L. German — Dr. K. Petelenz — St. Gayczak, Ćwiczenia niemieckie dla IV klasy. Wyd. 4. Lwów 1910. 3— K.

Dr. A. Jahner, Deutsche Grammatik, Wyd. 4. Lwów 1911. Opr. 2·20 K.

Geografia. Stanisław Majerski, Geografia monarchii austr. węgiers. Wyd. 6. Lwów 1912. Opr. 2·20 K.

Historja powszechna. Winc. Zakrzewski, Historja powszechna. Część I. Wyd. 7. Kraków 1911. Opr. 2·40 K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. niezmienione. Lwów 1912. Opr. 4·50 K. Antoni Łomnicki, Geometrya. Część I i II dla klasy IV i V. (Planimetrya i Stereometrya). Wyd. 2. Lwów 1914. Opr. 3·40 K.

Fizyka. A. M. Kawecki i Fr. Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 7. Kraków 1912. Opr. 2·00 K.

Mineralogia z chemią. Winc. Frank i Józef Limbach, Mineralogia łącznie z chemią. Lwów 1912. Opr. 2·20 K.

V. K L A S A.

Religia. Ks. Jougan, Katolicka dogmatyka ogólna. Lwów 1898. Opr. 1— K.

Język łaciński. Z. Samolewicz i T. Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2·60 K. Tadeusz Sinko, Wiązanka wierszy Owidyusza z dodatkiem wybranych elegii Tibulla i Propercyusza. Lwów 1912. Opr. 1·60 K. Livii ab urbe condita lib. I. II. XXI. XXII. Wydał Fr. Majchrowicz. Wiedeń Lwów 1905. Opr. 2.50 K.

Język grecki. L. Cwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. Lwów 1902. Opr. 3·40 K. E. Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta Wyd. 4. Lwów 1909. Opr. 2·40 K.

Homera Iliada. Część I. opracowali Scheindler — Sołtysik. Opr. 1·40 K.

Język polski. Fr. Próchnicki i Dr. Konst. Wojciechowski, Wypisy polskie dla klasy V. Lwów 1911. 3·80 K.

Język niemiecki. Jul. Ippoldt i Adolf Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen I Teil. V. klasse. Wyd. 3. Lwów 1912. Opr. 3·80 K.

Geografia. Dr. Stanisław Pawłowski, Geografia dla klas wyższych. Część I. Lwów 1914. Opr. 2·30 k.

Historya powszechna. Win. Zakrzewski, Historya powszechna. Część I. wyd. 7. Kraków 1911. Opr. 2·40 k. Część II. Wyd. 5. Kraków 1908. Opr. 2·40 k.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5. niezmienione. Lwów 1912. Opr. 4·50 K. Ant. Łomnicki, Geometrya. Część I. i II. dla kl. IV. i V. Planimetrya i Stereometrya, Lwów 1914. Wyd. 2. Opr. 3·40 K.

Historya powszechna. Dr. Tadeusz Wiśniowski, Zasady mineralogii i geologii. Wyd. 3. Lwów 1912. Opr. 3·20 K. Józef Rostafiński, Botanika szkolna dla klas wyższych. Wyd. 4. Kraków 1911. Opr. 3·20 K.

VI. K L A S A.

Religia. Ks. Dr. Sieniatycki, Dogmatyka szczegółowa. Wyd. 2. Lwów 1910. Opr. 2·20 K.

Język łaciński. Tomasz Sołtysik, G. Sallustii Crispi Bellum Jugurtinum Lwów 1910. opr. 0·80 K. Jan Szczepański, Wybór mów Cicerona Część I. Lwów 1913. Opr. 2·60 K. Stanisław Rzepiński, Wybór poezyi Wergilego. Wiedeń Lwów 1912. Opr. 1·70. Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia. Wyd. 9. Lwów 1909. Opr. 2·40 K. Fr. Terlikowski, Życie publiczne, prywatne i umysłowe starożytnych Rzymian. Lwów 1912. (Książka pomocnicza). Opr. 4·80 K.

Język grecki. Homera Iliada Część I. Wydał Scheindler-Sołtysik Lwów 1908. Opr. 1·40 K. Część II Lwów 1909. Opr. 1·70 K. Fran. Terlikowski, Wybór z dziejów Herodota. Wiedeń Lwów 1900 Opr. 2·20 K. L. Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego Wyd. 3. Lwów 1902. Opr. 3·40 K.

Język polski. I. Chrzanowski i K. Wojciechowski, Wypisy polskie dla klas wyższych. Część I. (do r. 1822). Lwów 1913. Opr. 3·50 K.

Język niemiecki. Jul. Ippoldt i A. Styło, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. II. Teil. VI. Klasse Wyd. 2. Lwów 1910. Opr. 3·60 K.

Geografia i Historia powszechna. Winc. Zakrzewski, Historia powszechna. Część III. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 2·80 K. Dr. A. Pawłowski. Geografia dla klas wyższych. Część II. Opr. 2·50 K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych, Wyd. 5. Lwów 1910. Opr. 4·50 K. Dr. A. Łomnicki, Geometrya. Część III. i IV. dla klas VI—VIII. Lwów 1912. Opr. 3·80 K. Ign. Kranz, Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1912. 1·30 K.

Historia naturalna. Dr. Józef Nusbaum, Zoologia dla klas wyższych szkół średnich. Wyd. 2. Lwów 1912. Opr. 3·60 K.

VII. K L A S A.

Religia. Ks. Karol Szczeklik, Etyka katolicka, Wyd. 5. Kraków 1912. Opr. 2·20 K.

Język łaciński. Stanisław Rzepiński, M. T. Ciceronis Cato Maior. Wiedeń Lwów 1896. Opr. 0·85 K. Jan Jędrzejowski, M. T. Cyclerona mowa przeciw. Kw. Cecyliuszowi i G. Werresowi. Wiedeń — Lwów 1905. Opr. 1·60 K. Piotr Liszkowicz, Wybór listów Pliniusza Młodszeo. Kraków 1912. Opr. 1·20 K. Stanisław Rzepiński, Wybór poezyi Wergilego Wiedeń — Lwów 1912. Opr. 1·70 K. Samolewicz — Sołtysik. Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Składnia, Wyd. 9. Lwów 1909. Opr. 2·60 K. Franciszek Terlikowski, Życie publiczne, prywatne i umysłowe starożytnych Greków i Rzymian, Lwów 1912. (Ks. pomocn.) Opr. 4·80 K.

Język grecki. Homera Odyseja, wydał M. Jezienicki Wiedeń — Lwów 1908. Opr. 3'00 K. Platona Apologia, Kriton i cztery ostatnie rozdziały z Fedona. Wydał Christ-Lewicki. Wiedeń — Lwów 1903. Opr. 1'— K. L. Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 3. Lwów 1902. Opr. 3'40 K.

Język polski. Antoni Mazanowski, Wypisy polskie na 7. klasę gimn. Kraków 1914. Opr. 4'— K.

Język niemiecki. J. Ippoldt i A. Stylo, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen. III. Teil, VII. klasse. Lwów 1911. Wyd. 2. Opr. 4'00 K.

Geografia i historia powszechna. Win. Zakrzewski, Historia powszechna. Część III. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 2'80 K. Anatol Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 4. Kraków 1910. 2'— K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 4. Lwów 1910. Opr. 4'50 K. Dr. A Łomnicki, Geometria dla klas VI—VIII. Lwów 1912. Opr. 3'80 K. Ig. Kranz, Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1905. Opr. 1'30 K.

Fizyka. M. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 3'— K. Fr. Tomaszewski, Chemia, Wyd. 5. Kraków 1913. (brosz). 0'70 K.

Propedeutyka filoz. Nuckowski, Początki logiki ogólnej 1903.

VIII. K L A S A.

Religia. Ks. Jougan, Historia kościoła katolickiego. Wyd. 3. Lwów 1907. Opr. 2'— K.

Język łaciński. Wybór pism Kw. Horacego Flakkusa wydał J. Dolnicki, Lwów 1908. Opr. 1'50 K. Wybrane pisma historyczne Tacyta, wydał I. Staromiejski, Wiedeń—Lwów 1898. Opr. 2'20 K. Z. Samolewicz--Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 10. Lwów 1913. Opr. 2'60 K.

Język grecki. Homera Odyseja, wydał M. Jezienicki, Wiedeń — Lwów 1908. Opr. 1'— K. Platona Apologia, Kriton i cztery ostatnie rozdziały z Fedona. Wydał Christ—Lewicki. Wiedeń—Lwów 1903. Opr. 1.— K. Sofoklesa Antygona, opracował Dr.

Jan Oko. Lwów 1913. Opr. 1·80 K. Fiderer E. Gramatyka języka greckiego. Wyd. 4. Lwów 1909. Opr. 3— K.

Język polski. Ant. Mazanowski, Wypisy polskie na VIII. klasę gimn. Kraków 1914. Opr. 4— K.

Język niemiecki. Iulius Ippoldt, Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der galizischen Mittelschulen, IV. Teil. VIII. Klasse. Lwów 1909, Opr. 4— K.

Geografia i historia powszechna. Dr. L. Finkel i Dr. Stan. Głabiński, Historia monarchii austriacko-węgierskiej i wiadomości polityczne i społeczne. Wyd. 4. Lwów 1915. Opr. 2·50 K. Anatol Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 4. Kraków 1910. Opr. 2— K.

Matematyka. Pl. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. Wyd. 5, Lwów 1912. Opr. 4·50 K. Dr. A. Łomnicki, Geometria dla klas VI—VIII Lwów 1912. Opr. 3·80 K. Kranz, Logarytmy. Wyd. 2. Kraków 1911. 1·30 K. Kranz, Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych, Wyd. 1 i 2, Kraków 1905 (Książka pomocnicza). Opr. 3·50 K.

Fizyka. M. Kawecki i Fr. Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 5. Kraków 1913. Opr. 3— K.

Propedeutyka filoz. Lindner—Kulczyński, Wykład psychologii. Wyd. 3. Kraków 1912. Opr. 2·20 K.

XV.

Bursy.

Towarzystwo Bursy gimnazjalnej im. Tadeusza Kościuszki w Brzozowie, którego statut zatwierdzony rsk. c. k. Namiestnictwa z d. 17 marca 1910. L. 1366, posiada majątek w gotówce 7574 K. 56 h., w czem przyrost tegoroczny wynosi 611 kor. 36 hal.

XVI.

Imienny spis uczniów.

Data oznacza termin opuszczenia zakładu, podkreślenie chlubnie uzdolnionych.

K L A S A I.

1. Baran Władysław. 2. Barański Franciszek. 3. Bartnikówna Cecylia pryw. 4. Białówna Danuta pryw. 5. Bober Leon. 6. Bogaczewicz Władysław. 7. Czechowski Zygmunt. 8. Dąbrowiecki Tadeusz. 9. Dobrowolska Czesława pryw. 10. Drzymała Kazimierz. (29/XI). 11. Grotowski Franciszek pryw. 12. Guła Michał 13. Hanus Wilhelm. 14. Kapiszewski Stanisław. 15. Kawa Eustachy pryw. 16. Konieczny Bronisław. 17. Kostka Ignacy. (†^{25/II}) 18. Kostkówna Anna pryw. 19. Kowalski Maryan. 20. Krynicki Witalis. 21. Krzysik Bronisław. 22. Kułak Stanisław. 23. Kwiatkowski Wincenty. 24. Macina Dymitr. 25. Malik Stanisław. 26. Mrozówna Zofia pryw. 27. Nieckówna Stefania pryw. 28. Patla Jan. 29. Patlewicz Ignacy. 30. Płonka Ignacy. 31. Puka Czesław 32. Sapówna Katarzyna pryw. 33. Seifert Jan pryw. (5/3) 34. Sokółowski Henryk. 35. Stieglitzówna Mindla pryw. 36. Styszko Maciej. 37. Szelast Piotr. 38. Tietze Edward. (15/V). 39. Trachmanówna Chaja pryw. 40. Wanic Dominik. 41. Wilusz Józef. 42. Winiarski Jan. 43. Wojtasiewiczówna Janina pryw. 44. Zdybek Paweł. 45. Zieliński Józef. 46. Zych Jan.

K L A S A II.

1. Bajda Stanisław pryw. (5/5). 2. Buczowski Ignacy pryw. 3. Dębiec Aleksander. 4. Durbakiewicz Aleksander. 5. Gaska Franc. pryw. (5/5). 6. Gładysz Stanisław. 7. Grochmal Józef. 8. Haberman Binem. 9. Haduch Władysław. 10. Karnasiewicz Jan. 11. Klimowicz Jerzy. 12. Kondzierski Włodzimierz. 13. Kocyłowski Maryan. 14. Kostka Bronisław. 15. Łożański Klemens pryw. (1/3). 16. Pajak Jan. 17. Potoczny Ignacy pryw. (5/5). 18. Stankiewicz Jan pryw. 19. Stączek Jan. 20. Supel Jan. 21. Szajna Mieczysław. 22. Szałajko Antoni. 23. Świder Feliks. 24. Tarnawski Maryan pryw. 25. Troczyński Karol. 26. Waławski Teodozy. 27. Wierzbiański Teofil Kazimierz. 28. Zgrych Kazimierz.

KLASA III.

1. Banach Paweł. 2. Baraniecki Stanisław ($^{31/x}$). 3. Bieżanka Zofia pryw. 4. Bojarski Roman. 5. Bojarska Marva pryw. 6. Boron Władysław. 7. Bryniarski Władysław. 8. Charczewski Wacław. 9. Długosz Franciszek. 10. Fic Stanisław. ($^{12/3}$). 11. Jagielski Józef. 12. Jajko Antoni. 13. Jastrzębski Michał. 14. Kilarski Edward. 15. Kosiba Piotr. 16. Kustroń Roman. 17. Kwiatkowski Wojciech. 18. Leń Stanisław sen. 19. Leń Stanisław iun. 20. Milánówna Marya pryw. 21. Osada Stefan. 22. Piecuch Władysław. 23. Reszko Józef. 24. Szafran Stanisław. 25. Weltscher Maksymilian. 26. Weltscherówna Helena pryw. 27. Wyżykowski Jan. 28. Zubłówna Kazimiera pryw.

KLASA IVa.

1. Biały Aleksander Leszek. 2. Błaż Jan. 3. Byczek Władysław. 4. Górecki Józef. 5. Grydyk Józef. 6. Kaczor Stefan. 7. Kijak Stanisław. 8. Kociszewski Wojciech. 9. Kowalski Eugeniusz. 10. Leń Antoni. 11. Lusthaus Benedykt. 12. Niemczyk Mieczysław. 13. Rychlik Stanisław. 14. Scholz Rajmund. 15. Skrabalak Józef. 16. Weltscher Adolf. 17. Wojnar Stanisław. 18. Wojnar Szczepan ($^{15/5}$). 19. Zgrych Tadeusz. 20. Żelaznowski Bronisław ($^{20/5}$).

KLASA IVb.

1. Antoń Józef. 2. Biegaj Franciszek. 3. Bielawski Ignacy. 4. Chęć Stanisław ($^{10/3}$). 5. Chrzan Józef. 6. Data Władysław. 7. Długosz Jan. 8. Duplaga Feliks. 9. Froń Bronisław. 10. Gerlach Władysław ($^{10/3}$). 11. Jaworski Antoni. 12. Kędra Józef. 13. Krupa Wojciech. 14. Kucharski Antoni. 15. Makiel Antoni. 16. Maż Józef. 17. Maż Mikołaj. 18. Orłowski Maryan. 19. Piecuch Józef. 20. Szymański Edward.

KLASA V.

1. Abramik Eugeniusz. 2. Bober Edmund pryw. z wojska. 3. Bryś Ignacy. 4. Bury Stanisław. 5. Byczek Bronisław. 6. Cwennar Stanisław ($^{5/3}$). 7. Dudek Maciej. 8. Fic Wojciech. 9. Hanus Edward. 10. Janusz Ignacy. 11. Kosiński Jan Kazim. 12. Ku

dła Jan. 13. Kumor Henryk. 14. Loesch Bogusław. 15. Mazur Mieczysław. 16. Niziołek Józef. 17. Orłowski Stanisław. 18. Pattlewicz Zygmunt. 19. Scheiman Jan. 20. Skarbek Wojciech. 21. Sobota Tadeusz. 22. Stec Józef. 23. Strzała Józef. 24. Szajna Stanisław. 25. Szałajko Jan. 26. Szlama Władysław. 27. Tymczak Adolf. 28. Wierzbiański Maryan. 29. Chill Dawid pryw.

KLASA VI.

1. Ankowski Stanisław pryw. z wojska. 2. Dunikowski Tadeusz pryw. 3. Gurgacz Franciszek. 4. Hanus Maryan. 5. Kłapkowski Onufry. 6. Kment Stanisław ($5/3$). 7. Kostka Józef ($\dagger^2/2$). 8. Krzyściak Władysław pryw. 9. Krzysik Michał pryw. z wojska. 10. Kucharski Stanisław. 11. Milan Zbigniew. 12. Olszewski Stanisław pryw. 13. Partykiewicz Edward ($12/2$). 14. Rachwał Jan. 15. Scholz Józef. 16. Sobaś Franc. pryw. z wojska. 17. Sobaś Ignacy. ($15/5$). 18. Srkal Jan ($6/3$). 19. Trachman Schulim. 20. Wasylewicz Ludwik. 21. Wilusz Józef. 22. Wojtowicz Władysław. 23. Zdybek Stanisław. 24. Gonet Stanisław pryw. ($12/2$).

KLASA VII.

1. Adamski Józef. 2. Błaszczak Piotr. 3. Bodniak Stanisław. 4. Bryś Stefan. 5. Byczek Karol. 6. Cynkar Józef ($10/3$). 7. Hędrzak Teofil. 8. Hućko Tomasz. 9. Janusz Stanisław. 10. Kapiszewski Henryk. 11. Kmiotek Józef. 12. Kuflik Izrael. 13. Lusthaus Edmund. 14. Podulka Kazimierz. 15. Prajsnar Józef. 16. Siedlecza Kazimierz. 17. Skarbek Edward. 18. Wanic Ignacy. 19. Warchoń Ignacy. 20. Wojnar Franciszek. 21. Zych Franciszek. 22. Korab Jan pryw. z wojska.

KLASA VIII.

1. *Banach Stanisław*. 2. Bogaczewicz Ludwik nieklas. ($8/2$). 3. Kolanko Tadeusz. 4. Krzemiński Józef. 5. Kwaśny Władysław. 6. Krzyściak Adam. 7. Lenart Stanisław. 8. *Leń Franciszek*. 9. *Loeschówna Helena* pryw. 10. Rychlewicz Władysław. 11. *Smoleń Franciszek*. 12. Wojtasiewicz Michał.

XVII.

Rozkład godzin

według nowego planu dla gimnazyów galicyjskich.

	PRZEDMIOT	K L A S A								Razem
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
1	Nauka religii	2	2	2	2	2	2	2	2	16
2	Język wykładowy	3	4	3	3	3	3	3	4	26
3	Język łaciński	6	6	6	6	6	6	5	5	46
4	Język grecki	—	—	5	4	5	5	4	5	28
5	Język niemiecki	5	4	4	4	4	4	4	4	33
6	Historya	2	2	2	2	$\frac{14}{II2}$	$\frac{12}{II4}$	4	3	21
7	Geografia	2	2	2	2	$\frac{I-}{II2}$	$\frac{12}{II-}$	—	—	10
8	Matematyka	3	3	3	3	3	3	3	2	23
9	Nauki przyrodnicze	2	2	—	—	3	2	—	—	9
10	Fizyka i chemia	—	—	2	3	—	—	4	3	12
11	Propedeutyka filozof.	—	—	—	—	—	—	1	2	3
12	Rysunki	2	2	2	2	—	—	—	—	8
13	Kaligrafia	1	—	—	—	—	—	—	—	1
14	Gimnastyka i zabawy	2	2	2	2	2	2	2	2	16
	R a z e m	30	29	33	33	32	31	32	32	252

XVIII.

Ogłoszenie Dyrekcji.

1. **Wpisy uczniów** do zakładu na rok szk. 1917/18 odbędą się 30. i 31. sierpnia.

Do wpisu zgłasza się uczeń w towarzystwie ojca, matki lub opiekuna z wypełnioną kartą wpisową.

Uczniowie **tutejszego zakładu** przedłożyć mają przy wpisie świadectwo roczne z poprzedniego roku i złożyć datek na środki naukowe 2 kor., datek na zabawy szkolne 1 kor. a na atrament 20 hal.

Uczniowie **przybywający z innych zakładów** winni przy wpisie przedłożyć: metrykę chrztu, ostatnie świadectwo roczne zaopatrzone w klauzulę odejścia bez przeszkody z poprzedniego zakładu i złożyć takse wstępną, datki na środki naukowe, zabawy i atrament razem w kwocie 7·40 kor.

Przy **wpisie do klasy I** uczniowie szkół ludowych mają przedłożyć: metrykę na dowód, że do 31. grudnia 1917 ukończą lat dziesięć, ostatnie świadectwo szkolne i świadectwo powtórnego szczepienia ospy. Wpisowe w kwocie 7·40 kor. zwraca się w razie niepomyślnego egzaminu wstępnego.

2. **Egzamina poprawcze** odbędą się dnia 30. i 31. sierpnia 1917.

Egzamin wstępny. do kl. II—VIII odbędzie się dnia 4. września 1917. Taksa egzaminacyjna wynosi 24 kor.

Egzamin wstępny do klasy I odbędzie się 1. września 1917 od godz. 9. rano. Powtórzenie tego egzaminu przed upływem roku nie jest dozwolone ani w tym samym ani w innym zakładzie.

Egzamin ten obejmuje wypracowania pisemne z polskiego, niemieckiego i rachunków. Od ustnego egzaminu może być uczeń uwolniony, jeżeli z uważanego przedmiotu ma na świadectwie notę przynajmniej dobrą, a zadanie pisemne wypadnie również przynajmniej dobrze.

Wymagania przy egz. wstępnym do klasy I.

Religia: wiadomości elementarne zawarte w podręcznikach do nauki religii w czteroklasowych szkołach ludowych.

Język polski: czytanie płynne i wyraźne, opowiadanie treści przeczytanego ustępu, znajomość części mowy i składowych części zdania, pisemny rozbiór zdania zwykłego, poprawne napisanie dyktatu.

Język niemiecki: czytanie płynne i wyraźne, znajomość odmiany rzeczownika, przymiotnika, zaimka, odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych w stronie czynnej i biernej, odpowiedni zasób wyrazów, poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przedtem poda się uczniom w języku polskim.

Rachunki: pisanie liczb do miliona włącznie, biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitymi, pewność w tabliczce mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.

3. Opłata szkolna wynosi na jedno półrocze 30 koron; należy ją składać do 15. października i do 15. marca. Prywatności składają opłatę z końcem półrocza przed egzaminem.

Uczniowie niezamożni mogą wносить **podania o uwolnienie od opłaty** szkolnej w pierwszym miesiącu każdego półrocza, jeżeli mają: 1) zachowanie najmniej dobre, 2) postęp ogólny pomyślny, 3) świadectwo ubóstwa uzasadniające ich prośbę.

4). **Niezamożni uczniowie klasy I** mogą w ciągu pierwszych dwóch miesięcy roku szkolnego wnieść podania o **odroczenie opłaty szkolnej**; odroczenie będzie przyznane tym uczniom, którzy do końca października otrzymają zachowanie się przynajmniej dobre i pomyślny postęp w każdym przedmiocie nauki; uczeń, który tym warunkom nie odpowie, obowiązany jest uiścić opłatę w ciągu listopada. Uczniowie, którym przyznano odroczenie opłaty szkolnej, uzyskują uwolnienie od niej, jeżeli otrzymają pomyślny półroczny wykaz cenzur, w przeciwnym razie muszą złożyć opłatę szkolną za pierwsze półrocze przed rozpoczęciem drugiego półrocza.

5. Uczniowie zamiejscowi mogą mieszkać na stancyach wybranych przez rodziców, o ile Dyrekcyja w razie potrzeby nie zażąda zmiany stancyi.

Osoby przyjmujące ucznia na stancję **biorą na siebie odpowiedzialność** za dobry kierunek jego wychowania w duchu religijnym i moralnym, za jego pilność i zdrowie. Odpowiedzialny **nadzorca winien znać dobrze przepisy szkolne** obowiązujące ucznia i **pilnie przestrzegać, aby uczniowie do nich się stosowali**. Nadzór domowy czuwa nad tem, by uczeń lekko-myślnie szkoły nie opuszczał; w razie choroby czy innego powodu nieobecności ucznia w szkole **ma tego samego dnia uwiadomić** gospodarza klasy lub dyrektora zakładu o przyczynie nieobecności ucznia. Jeżeli uczeń przez osiem dni nie przychodzi do szkoły, a o przyczynie nieobecności nie zawiadomi zakładu, będzie wykreślony z liczby uczniów. W razie niewłaściwego postępowania ucznia winien nadzór domowy zawiadomić o tem rodziców i obmyśleć z nimi środki zapobiegające złemu.

Stancye, które nie dają rękojmi należytej opieki nad uczniami, mogą być przez Dyrekcyę zakładu zamknięte.

Nadzorca domowy winien dowiadywać się o postępach i zachowaniu się ucznia w zakładzie. **Niedziele wywiadowcze** ogłasza Dyrekcyja uczniom z początkiem roku szk.

O każdym wypadku **choroby zakaźnej** czy to ucznia, czy kogoś z członków rodziny winien nadzorca **donieść** bezzwłocznie miejskiej władzy sanitarnej.

Dyrektorowi i każdemu profesorowi zakładu przysługuje prawo **zwiedzania** w każdym czasie **mieszkań uczniów**. Odpowiedzialny nadzorca winien im udzielić wszelkich wyjaśnień.

6. Rok szkolny 1917/18 rozpocznie się uroczystym nabożeństwem dnia 3. września; 4. września rozpocznie się nauka.

W Brzozowie, dnia 30. czerwca 1917.

Pająk Stanisław

dyrektor.

